

ТӘРБИЕЛЕУ-ЫЛЫМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ						
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)						
Топ/сынып	Ересек топ					
Тобы, топтың реттік саны, атауы						
Балалардың жасы	4 жасар балалар					
Педагогтің аты-жөні						
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	03.10. - 07.10.2022ж.					
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма	
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ұйымдастырылған іс-әрекетке әр баланың дайындығы және оларға керекті заттар туралы ата-аналармен әңгімелесу.					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Кітап бұрышындағы еңбек". (кітаптарды қалпына келтіру).	"Біздің шкафта тәртіп бар". Мақсат-міндеттері: балаларға сыртқы киімге арналған шкафта заттарды бүктеу кезінде ұқыптылыққа үйрету. (сөйлеуді дамыту,	"Асхана бойынша кезекшілік". Мақсат-міндеттері: балаларға кезекші міндеттерін өз бетінше және адал орындауды үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін	"Кір сүлгілерді ауыстыру". Мақсат-міндеттері: еңбекке тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні іліп қою және	"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Мақсат-міндеттері: балаларды жеке киім шкафында тәртіп сақтауды үйрету, шкафы киім мен аяқ киімнен босату, сөрелерді дымқыл шүберекпен	

және оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлықтарды пайдалану). Кітаптарға ұқыпты қарауға, жұмыс істеуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	және оларды мұқият желімдеуді үйрету (желім мен қайшыны дұрыс пайдалану, майлықтарды пайдалану). Кітаптарға ұқыпты қарауға, жұмыс істеуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	еңбек дағдылары)	кино, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстелді жабдығының ретсіздігін көру. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	ұқыптылықты үйрену. Еңбекке баулу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	сұрту және киімді орнына мұқият бүктеу. Еңбекқорлыққа, тәртіп сақтауға дағдыландыру. Ұжымда тату-тәтті еңбек етуді үйрету. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)
Үстел үсті ойыны. "Лото. "Ұл мен қыздың киімдері". Максат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. - Кімге не қажет? Қыз бен ұлға киім тандау. "Қатарға тұрып билейік" жаттығуы. Максат-міндеттері. Балаларды жаттығу	Үстел үсті ойыны. "Лото. "Ұл мен қыздың киімдері". Максат-міндеттері. Балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздыққа тәрбиелеу. - Кімге не қажет? Қыз бен ұлға киім тандау. "Қатарға тұрып билейік" жаттығуы. Максат-міндеттері. Балаларды жаттығу	Саусак жаттығуы. Максат-міндеттері. Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Жалғыз саусак тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусак бірікті, Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, Жүтіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ. "Қайда барсан,	"Сакина" ойыны. Максат-міндеттері. Балаларды зеректікке, ептілікке, шапшандыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Бастаушы шеңбер ішіне, ал балалар шеңберді айнала тұрады. Алақанында сакина бар, оны екі қолды біріктіріп, кезек-кезек балалардың алақанын ашып, байқатпай балалардың біріне беруге тырысады. Балалар бастаушының	"Менін жануым" фотосуреттерді қарастыру. Максат-міндеттері. Байланыстырып сөйлеу қабілетін жетілдіру, сөздік қорын молайту; туыстарға сүйіспеншілікті арттыру. Фотосуретте бейнеленген отбасы жайлы әңгімелеу, Саусак жаттығуы. "Ыдысты қалай жуамыз?" Максат-міндеттері. Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру;	"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың зейінін, ойлау, елестету қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту; отбасына сүйіспеншілігін дамыту. Балалар құрылыс материалдарынан әртүрлі үйлерді құрастырады. Құралдары: құрылыс материалдары жинақтамасы: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. "Лего" немесе ағаш құрастырғыш ойыншықтары. "Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. Максат-міндеттері. Балалардың көліктер туралы ұғымдарын

	барысында ырғаққа сай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зеректік қабылдетерін, вестибулар апаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуенжазбасын қосып өткізуге болады. Қатарға тұрып билейік, Дене мүшелерін көрсетейік: Басты оңға және солға бұрып, Қос иықты көтерейік.	соны табасын" дидактикалық ойыны. Мақсат-міндеттері: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көгөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойын аянының әртүрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қолмен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алға бес кадам, солға бұрылып екі кадам, оңға тағы екі кадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарына нұсқау беріп, жүргізуші бола алады. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, құрастыру)	арекетін және достарын мұқият бақылайды. Сақинаға ие болған бала басқаларға білдірмеу керек. Белгі бойынша бастаушы: "Сақина, сақина, кане шықшы ортаға!" – дегенде сақина ұстаған бала шеңбер ортасына жүтіріп шығады да, бастаушы болады. Егер ойыншылар белгі бергенге дейін балалардың бірінен сақинаны байқап қалса, оны шеңбер ортасына жібермейді. Ондай жағдайда ойынды сол бастаушы қайта жалғастырады. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	қолдың ұсақ моторикасын дамыту; балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Біз көмекші болып жүреміз, (бас бармақтарды көрсету) Жөнімізді кезекпен түреміз. (жеңді түруді көрсету) Қолға табақшаны алып, (саусақтарды созып, екі алақанды, айкастыра, бірі-біріне укалау) Укалап, жуып береміз.	пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинесі, кеме, пойыз, велосипед, және тағы басқа. Балаларға суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік. Жерде жүрсе, аяқтарымызды топылдатамыз. Суда жүрсе, қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз. Астанда ұшса, қолдарымызды канат сияқты сермейміз. Ойынды екі топқа бөлініп, ойнауға болады. (құрастыру, сөйлеуді дамыту, математика негіздері, сурет салу)
--	--	--	--	---	--

Танергенгі жаттығу

1. Бастапқы калып: аяк арасы алшақ, дене тік, қол төменде.
 - 1.1. Бағдалар қолдарын алдарына созып, алақандарын ашып-жұмады.
 - 1.2. Бастапқы калып (жаттығу 5-6 рет қайталанады).
 2. Бастапқы калып: аяк арасы алшақ, дене тік, қол көкірек тұсында.
 - 2.1. Оң аяқтарын артқа қойып, екі қолдарын да артқа созады.
 - 2.2. Бастапқы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 4 рет қайталанады).
 3. Бастапқы калып: аяк бірге, дене бос, қол төменде.
 - 3.1. Орындарында тұрып, бастарын оңға бұрады.
 - 3.2. Бастапқы калып (дәл осы жаттығу сол жаққа қайталанады және 5 рет қайталанады).
 4. Бастапқы калып: аяк арасы алшақ, дене бос, қол көкірек тұсында.
 - 4.1. Қолдарын жандарына созады.
 - 4.2. Бастапқы калып (жаттығу 6 рет қайталанады).
 5. Бастапқы калып: екі аяк бірге, дене бос, қол төменде.
 - 5.1. Қолдарын жандарында ұстап, бір орында тұрып, пингвин сияқты айналу.
 - 5.2. Бастапқы калып (жаттығу 5 рет қайталанады).
- (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Таңғы ас

Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық пен шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей; едепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық сақтау).

Біздерде бар қасықтар

Сикырлы екен құралдар.

Дайын қасық, дәмді ас.

Еш нәрсені қалдырмас.

Балалар танғы астарын ішеді. Тамақтану барысында тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта тұзу отырмаса, педагог отан орындықта дұрыс отыру керектігін айтады.

(мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)

Ұйымдастырылған іс- әрекетке дайындық

«Қылқалам ханшасы».	«Тілек тілеу».	Сәлем сатан, ыстық жерім!	Қайырлы таң, Алтын күн!	Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын.
Жер-Ана, саған мын алғыс,	Барлығымыз табиғатты сүйеміз, Үлкендердің сөзін ойға түйеміз.	Сәлем сатан, туыс елім!	Қайырлы таң, Жер-Ана.	Достық деген бәйтеректі, Барлық бала саяласын.
Сыйлайсың бізге қуаныш.	Денсаулықты арқашан да	Ыстық маған ошақ үйім,	Аман болсын, достарым,	Жапырақтар туралы әңгімелесу.
Жазда, күзде, қыста		Домбыранын қоныр	Аман болсын, ата-	

	да, Көркемсің көктем тұста да! Шенберге тұрады, бір-біріне жылы сөздер айтады. ҚР Президенті, ҚР Рәміздері жайлы әңгімелесу. ҚР Әнұранын шырақу. (сөйлеуді дамыту)	сақтаймыз, Бейбіт өмір баршамызға тілейміз! (Шенбер құрып, қайталайды). Күз ерекшеліктері жайлы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)	күйі! Бір-біріне жылудық сыйлап, достық тұрады, топтың ережесі тұрады әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)	анам. Алтын күз туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)	(сөйлеуді дамыту)
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру "Күзгі жолдар үстіндегі ойындар". Максат-міндеттері. Балаларды кішкентай және үлкен кадаммен жүтіру; көлденең тактайда еңбектеуді үйрету. "Көңілді еңбекте" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Тактайда еңбектеуді үйрету. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	Қазақ тілі Қазақ тілі "Күз мезгілі. Алтын күз". Максат-міндеттері. Балалардың "күз" жайлы түсініктерін дамыту; "алтын күз" сөзінің мағынасын түсіндіру; "Кім? Не?" сұрақтарына жауап беретін зат есімдер, "Не істейді?" сұрақтарына жауап беретін етістікті сөздер жайлы негізгі түсініктерін қалыптастыру. Мнемокарточкаларға негізделген сөздік жұмыс. "Күз" тақырыбына мнемокесте бойынша	Дене шынықтыру "Еңкіс тактайдың үстімен жүреlep жүру". Максат-міндеттері. Балаларға сапта дене қалпын тік ұстап, педагогтің белгі беруі бойынша "Тіктел!", "Түзел!", "Тік тұр!" сөздерімен қимылдарды бұздытпай орындауды үйрету. "Чемпион" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Еңкіс тактайдың үстімен қатарласып жүруді үйрету. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	Музыка "Күзге ән арнайык". Максат-міндеттері: балалардың музыканы тыңдай білуге қызығушылықтарын арттыру; әнді тыңдай отырып, сын- сипатын ажыратуды үйрету. "Төмен және жоғары дыбыстар" музыкалық- дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Шығарманы тыңдап отырып, оның динамикалық бөлуларын, дауыс күштілігін	Дене шынықтыру "Тактайдың үстімен қалай жүреміз?" Максат-міндеттері. Балаларға екі аяқпен секіру (2-3 рет жүрумен кезектестіре отырып, 10 рет секіру); он және сол қолымен көлденең нысанаға (2-2,5 м қашықтықтан) допты лақтыруды үйрету. "Кім шақырғанын анықта!" ойыны. Максат-міндеттері. Досын дауысынан тануды үйрету. Еске сақтауды, есту зейінін дамыту. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)

	әңгіме құрау. Фонемо-ырғақты жаттығу "Бұлтқа". Өлеңді мәнерлеп оқу "Алтын күз". (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)	ажыратуды үйрету. (музыка, сөйлеуді дамыту)			
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркемсөзді қайталау)				
Серуенге дайындық	Мақсат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеу, орнына ілу, аяқ-киімді түзу коюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киінуді (шешіне) дағдыға енгізу; - шкафқа ілінген немесе қойылған бас киім, сырт киім, аяқ киім сияқты заттарды өз орындарына ғана қою, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінуге үйрету, киімді, аяқ киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсетуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Серуен	Күн - жылту мен жарық көзі. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері: Күн - жылту мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін пысықтау; талқылау, дәлелдеу біліктерін дамыту; табиғатты	Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері. Балалардың желдің қасиеттерін тануға деген қызығушылықтарын арттыру; бақылау нәтижесінде желге ауызша сипаттама	Суды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері: балаларды сумен ұқыпты жұмыс істеуді дағдыландыру; судың қасиеттері жайлы түсініктерін нақтылау; судың	"Мысық пен тышқан" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға, рөлді дұрыс атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдылыққа, жылдамдыққа, жағдарып жүгіруге	Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері. Балаларды аспанның ашық не бұлтты екенін анықтап; бұлттарды белгілі бейнелерге ұқсайтынын байқауға машықтандыру; ой-қиялын, зейін. бақылау қабілетін дамыту. Көркемсөз. Қ. Мырза Әли "Аспанда". Аспан малға толып кетті -

аылауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнге қарау. Сұрақтарға жауап беру. - Күнге қарағанда өзінді қалай сезінесің? - Күнге тура қарай аламыз ба, көзімізге зиянын тигізбей ме? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзіне, екіншісін көленкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қояды сұрайды. Біраз уақыт өткенде балалар күн көзінде тұрған тас көленкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылыңғанына көз жеткізеді. Күн көзінде тұрған заттың қызатыны туралы қорытынды жасау. Еңбек тансырмалары: кіші топ балаларына ойын аумақтарын жинауға	беруге, іс-тәжірибелер жасауға дағдыландыру. "Түтікшемен үрлеп, таспаны (лента) желбіретейік" жаттығуы. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен таспаны (қағаздан қиылған жолақ та жарайды) береді. - Балалар, қазір біз түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер қатты үрлеп, таспаны қатты желбіретесіңдер. - Мен "жел бау соқты" десем, сендер түтікшеге акырын үрлеп, бау соққан желді білдіресіңдер. Еңбек әрекеті: ойын аланына ағаштардан қурап түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері.	табиғи сұйық зат екеніне көз жеткізу; ұқыптылыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы. Судың қасиеттеріне кеңіл аудару. Су әртүрлі температурада болады: мұздай суық (тоназытқыштағы мұз текшелері), жылы (қолды жуғанда) және ыстық (шөйнекте су қайнатылғанда). Су күннің көзінде ысып кетеді Ыстық күнде бассейнде су тез қызады. Тоғандаты, өзендегі, көлдегі су қызды, жазда адамдар күн көзіне қызған өзендегі суына шомылуға барады. Қыста су қар немесе мұз күйінде болуы мүмкін, қолмен ұстағанда суық екенін білеміз.	машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қатпаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасап жүріп сөздерді айтады: Көркемсөз. Натигма Арынова "Мысығым". Тікірейіп құлағы, Менен бұрын тұрады. Бойын жазып керіліп, Беті-қолын жуады.	Бұлттар түлік болып кетті: Бір бұлт шықты ешкі болып, Бір бұлт шықты мешке болып. Бір бұлт шықты бие болып, Бір бұлт шықты түйе болып, Бір бұлт шықты шошқа болып, Бір бұлт шықты қожар болып. Еңбек әрекеті: ағаштардан түскен құртак бұтақтарды жинау. Мақсат-міндеттері. Құралдарды қолдануды үйрету, еңбек біліктіліктерін дамыту. "Қу түлкі" кимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балалардың ойын шарттарына сай ойнай білу, "Мен түлкімін!" белгісі бойынша қолға түспей, жаттарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); кимылдарды үйлестіруге, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кішкентай шеңберге жиналады. Олар педагогтің нұсқауы бойынша кездерін жұмады, ал педагог шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртіп қалады. Осыдан кейін педагог таңдаған бала "Қу түлкі" болып
--	---	---	--	---

көмектесу.	Аула сыпырушыға көмек көрсету, өзгелердің енбегін құрметтеуге тәрбиелеу.	"Өткенішек"	ерқайсында шәйнектен кесеге кандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-киил, сөйлеу	Көзін қысып алдайды.	саналады.
Максат-міндеттері. Жасы кішіге көмектесуге ұмтылуды үйрету, енбекеуігіштікке тәрбиелеу.	"Ақсүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)	шындықтыру)	шәйнектерге қарап, арқайсында шәйнектен кесеге кандай сұйық құйылып жатқанын анықтауға дағдыландыру; ой-киил, сөйлеу	Ойнатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді.	Ал ойыншы балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп үш рет сұрайды. Сонғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырыннып тұрған "қу түлкі": "Мен мыңдамдың!" - деп дауыстайды.
Максат-міндеттері. Балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қыратылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу.	Максат-міндеттері. Балаларды шеңберде ойын ережесіне сақтап, бірігіп ойнауға машықтандыру; белгі бойынша бір адамдай шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып жүтіруге дағдыландыру; вестибулар апаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	Максат-міндеттері. Балаларды шеңберде ойын ережесіне сақтап, бірігіп ойнауға машықтандыру; белгі бойынша бір адамдай шеңбер бойымен біресе бір, біресе екінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықты қосып жүтіруге дағдыландыру; вестибулар апаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	шәйнектен шай сұйығы ғана құйылмайды, сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді көрейік.	Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, олар қолдарын біресе жоғары көтеріп, біресе төмен түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласапын реттеп тұрады.	Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, олар қолдарын біресе жоғары көтеріп, біресе төмен түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласапын реттеп тұрады.
Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақсүйекті қолына алып, балалардың тұ сыртына шығады да, оны алысқа дақтырады. Балалар ақсүйектің дақтырылған бағытын көрмеуі керек.	"Ақсүйек" жерге	Откенішекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүтіріп,	Құралдары: бірнеше бір-біріне ұқсас суреттер: бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт,	"Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады.	Материалмен ойын ойнау. Максат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру;

түскеннен кейін тәрбиеші бағаларға: "Ал, бағалар, аксүйекті іздендер, кім тез табар екен?"- деп айтады Ойынның шарты бойынша аксүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге оны тез әкеліп беруі керек. Егер бағалардың бірі байқап қалса, аксүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда аксүйек өзіне беріледі. Аксүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз атанады. Жабдығы: аксүйек (ойыншық).	Шенберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Соңғы сөздерден кейін бағалар жерге отырады, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін. Педагог барлық бағалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шенбер бойымен жүргізу үшін, бағаларды бір жакка бұрып, беттерін шенбер ортасына қарату керек. Бағалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шенбердің бір жак бойымен жүріп, бүкіл шенбердің жылжып жатқанын бақылайды.	үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - кара шай, бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибеде көрсетуге болады. Сонда құралдар ретінде стакандарға құйылған: шай, кофе, лимонад, сүт, су қолданылады.	алысқа лақтырады?" кимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Бағалардың белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қашықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Еркін ойындар: далаға шығарылған материалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, секіртпеден секіру.	ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту,)
"Өрт сөндірушілер оқуда" ойыны. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту.	"Шұңқырдан аттап секіріп өт" кимылды жаттығуы. (дене	Ойын ашық алаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді.		

	Өз бетінше еркін ойын әрекеті, алаңға шығарылған материалмен ойындар. "Шеңберді дәлде". Мақсат-міндеттері. Нысанаға дәлдеп тигізуді жаттықтыру.	шынықтыру) Мақсат-міндеттері. Балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр апаратын, күш-жігерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсат-міндеттері. Қимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы түрде қосылуға тәрбиелеу.	Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, барлығы тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әңдете өлең айтады.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйеіп шешінуге дағдыландыру. шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)			
Түскі ас	Алдына қойған асқа назар аудару; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)			
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйықтауына жайлы жағдай тұтызу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)			
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабаандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)			
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аудару; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)			

Балалардың дербес әрекеті (бау кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Сөйлеуді дамытудан ойын- жаттығу. "Күз туралы тақпақты құрастыру". Максат-міндеттері. Балалардың ұғымдарында тақпақ пен өлең туралы негізгі түсініктерді қалыптастыру, көркемсөз үлгісінің қара сөзден айырмашылығын түсіндіру; "күз мезгілі" ұғымына жататын табиғаттағы өзгерістер мен құбылыстарды пысықтау. Жаттамақ жаттығуы. "Күз суық, сары көйлекті".	Сурет салудан ойын-жаттығу "Күзгі саябақтағы жапырақтардың түсуі". Максат-міндеттері. Балаларды жапырақ пішінін қою бояумен бояу және қағаз бетіне бедерін басу техникасымен таныстыру; жапырақтың бетін күздің ашық бояуларына араластырып бояп, қағаз бетіне басып, жапырақтың нақтылы ізін қалдыруға дағдыландыру. Дамытушы жаттығу. "Бұл қандай ағаштың жапырағы?" (сөйлеуді дамыту, коршаған ортамен танысу, сурет салу) Максат-міндеттері. Ағаштардың атауларын жапырақтарына қарап табууды үйрету. Зейін, еске сақтау,	Математика негіздерінен ойын- жаттығу. "Күзгі жапырақтар шоқтары". Максат-міндеттері. Балалардың ұғымында заттардың бірден төртке дейінгі сандарға сәйкес жиындары туралы түсініктерін қалыптастыру. Дидактикалық ойын. "Басқаша айт". Максат-міндеттері. Жалпылауыш сөздерді бекіту (педагог балаға допты лақтырып, заттардың жалпы атауын атайды. Бала допты кері лақтырады және түр ұғымын атайды: ойыншық-қуыршақ, жиһаз-үстел).	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Алтын күз". Максат-міндеттері. Балаларды "Алтын күз" өлеңінің мазмұнымен таныстыру, тақпақты мұқият тыңдауды үйрету.	Құрастырудан ойын-жаттығу "Санырауқұлақтар әлеміне саяхат". Максат-міндеттері. Балаларды жасымықтан санырауқұлақтың қалпақшасын, қарақұмықтан санырауқұлақтың түбірін, құрмидан санырауқұлақтың сабағын құрастыруды үйрету.
					Вариативті компонент. Құрастыру "Күзгі ағаштар". Максат-міндеттері. Балаларды аскабак тұқымдарын ағаш қимауүлгісінің үстіне жапсырып, күзгі ағаштардың суретін құрастыруды үйрету; балалардың құрастыру түрлерімен жұмыс істеу іскерліктерін жетілдіру; ағаш трафаретін қағаз бетіне бастырып, қайшымен кийіп алу іскерліктерін дамыта отырып, қайшымен жұмыс істегенде қауіпсіздік ережелерін сақтауды үйрету. Дидактикалық ойын. "Қай ағаштың жапырағы?" Максат-міндеттері. Таныс ағаштардың жапырақтарын ажырату және атау. (коршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)

	үлгісін көрсету. Әсемдікке, әдемілікке баулу. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет, қазақ тіні)	сөйлеуді дамыту.	Балаларды күз маусымының өзгерістерімен таныстыру.		
Балалармен жеке жұмыс	«Әдемі кілемшелер». Ойынның мақсат- міндеттері: бөліктерден кілемше жасауды үйрету; қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынның құрал- жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту)	Жанылтпаш жаттайық. 1) Дөп деп, Дөп теп. 2) Қапыда ит қапты, Қатты қапты, Қапты қатты. 3) Кыркада кырық арқар бар. Қырық арқарда ақ арқар бар. Алты арқарда марка арқар бар. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	Кел, жазайық. Мақсат-міндеттері. Тиянақтылықты, көркем жазуды, қаламды дұрыс ұстауды үйрету. Үзік сызықтарды салу білігін бекіту. Балаларға үлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзік сызықтар арқылы беріледі. (сурет салу)	Артикуляциялық жаттығу. 1) Ара болсан, зыңда 3-3-3, ж-ж-ж, 3-3-3, ж- ж-ж Жұмыс істе, тыңылма. - Ара қалай дыбыстайды? (3-3-3) - қатты\жай 2) «Зе-зе-зе, зе-зе-зе – бұл шынылы терезе», «За-за-за, за-за-за – үйдің іші тап-таза», «Зу-зу-зу, зу-зу-зу – күрекпен жерді қазу», «Са-са-са, са-са-са – ызыңдайды маса. (сөйлеуді дамыту)	10-ға дейін тұра және кері санауды бекіту. Геометриялық денелерді дұрыс атауды және бір-бірінен ажыратуды үйрету. (математика негіздері)
Серуенге дайындық	Балалардың дұрыс шешінуін, шкафқа киімдерін орналастыру тәртібін бақылау. Жинақылыққа тәрбиелеу. Мәдени-гигиеналық талаптарды орындауларын қадағалау. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Серуен	Серуенге қызығушылықтарын ояту. "Алтын күз" тақырыбында жеке әңгімелесулер. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, колдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				

Балалардың дербес әрекеті (бау кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жанғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) Театрландырылған қойылым. "Алма" ертегісі Мақсат-міндеттері. Балалардың жалпында ертегі мазмұнын қайта жанғырту, еске сақтау, ойлау, эмоциялық, ым-ишаралық, коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Алма пішіні, костюмдер, ертегі кейіпкерлерінің бетперделері (қоян, қарға, аю, кірпі). Барысы. Педагог балаларға "Алма" ертегісінің мазмұнын қайталайды. Балалар кейіпкерлерді өз қалауы бойынша тандайды, кейін кейіпкерлердің костюмдерін киіп, әрқайсы өз орындарына барады. Басында автор рөлін педагог алады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кім ненің рөлін ойнағанын таныстырады. Әртіс-балалар көрермендерге құрмет білдіріп, бас иеді де, қошеметпен мақтауға бөленеді. Соңында педагог балалардан шығарманың осылай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетін қысқаша талдап береді. Музыкалық аспаптармен ойындар. "Күз" тақырыбында әңгімелер үйрету. (музыка) Қолдың ұсақ және ірі моторикасын дамытатын ойындар. (құрастыру) Өнер бұрышында "күз" тақырыбында мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. (шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) Еркін ойындар.			
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кенес)	«Жеке бас гигиенасының басты ережелері», «Достарымыздың арасында өзімізді қалай ұстау керекпіз?» тақырыптарында әңгіме жүргізу.	«Отбасымен серуендеу» атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.	Жоба: "Жомарт күз" атты тақырыпта көрме ұйымдастыру.	«Айына бір рет отбасы күнін өткізу». ұйымдастырамыз" тақырыбында ата-аналарға кенес беру.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	10.10-14.10.2022ж.				
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Танғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Кейбір күндері бала ауырып қалғандықтан балабақшаға келмей қалса, ата-анасы балабақша қызметкерлеріне ескеріп айтуы керектігін түсіндіру. «Баланың денсаулығы үшін дәрумендердің маңызы» тақырыбында кеңес.				
Балалардың дербес әрекеті (балу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Бөлме өсімдіктерін бүріктіріш пистолеттен сүмен бүрку". Мақсат-міндеттері. Жана еңбек дағдыларын үйрету; балалардың ұғымында	"Орындықтарды жуу". Мақсат-міндеттері. Балаларға тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуді, бөлмедегі орындықтарды таза	"Табиғат бұрышы" Табиғат бұрышындағы кезекшілік күнін балалар тірі объектілер үшін жауапкершілік сезінетіндей етіп ұйымдастыру керек.	Балалардың еңбекке дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуді үйрету, бір-біріне кедергі жасамай еңбек етуді үйрету.	"Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық". Мақсат-міндеттері. Кезекшінің міндеттерін өз бетінше және адал орындау: тәрбиеші дайындаған материалдар мен оқу құралдарын үстелдерге оқу, кейін орнына жинау (кажетіне қарай).

жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсініктерді бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	ұстауды үйрету: оларды дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту, жұмыс жезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабылетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, барлық адамның жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	Балалар танертен барлық жұмысты жасаса (балықтарға қорек беру, түлдерді суару, торды тазарту және тағы басқа), кейін оларға тіршілік иелері мен өсімдіктерге назар аударудың қажеті болмай қалады, сондықтан педагог балаларға күні бойы атқаратын жұмысты реттеге көмектескені дұрыс: балықты танертен қоректендіруге, ал өсімдіктерді кейінірек суаруға болады. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	Мәксат-міндеттері. Балалардың ұғымында өсімдіктерге жарық пен ылғалдың қажеттілігі туралы білімдерін кеңейту, ылғалды сүйетін және құрғақшылыққа төзімді, фотофилді және көленкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалай тануға болатынын үйрету. Сүмен және өсімдіктермен жұмыс кезінде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, еңбек дағдыларын дамыту. Табиғатқа ұқыпты қарауды, оған қамқорлық танытуға тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)
"Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны. Мәксат-міндеттері. Балаларды бірнеше объектіні ортақ	"Суретші құрастыр" дидактикалық ойыны. Мәксат-міндеттері. Баланы бірнеше бөліктерден тұратын	"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көгөністер).	"Өрнекті құрастыр" дидактикалық ойыны. Мәксат-міндеттері. Зейін, қабылдау,	Дидактикалық ойын. «Көленкесін тап». Мәксат-міндеттері. Балаларға әр құстың көленкесін тауып орналастыруды үйрету. Тілдерін дамыту. Құстардың

белгісі және қасиеті бойынша біріктіріп, топтаманы дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту.	Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	Тұтас суретті құрастыруды үйрету, тәзімділікке, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу.	Максат-міндеттері. Балалардың жеміс пен көгеністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру.	ойлау қабілетін, қолдың ұсақ моторикасын дамыту, түстер жайлы білімдерін бекіту,	атауын атап, оларға ауызша сипаттама беруді үйрету.
Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	Сурет бөліктерін тандағанда кателеспеу, кім өз суретін жылдам құрастырып, дұрыс атанан бала жеңімпаз болады.	Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктертбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көгеністердің кескіндері.	"Сипаттамасы берілген ғимаратты тауып ал" зейінге жаттығу.	ауызша сипаттама беруді үйрету.
Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру.	Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктертбұрыш, үшбұрыш).	Педогог суреттерді тізіп қояды, біреуіне ауызша сипаттама береді, балалар сипаттамасы берілген сипаттамасы берілген үйді табуға тырысады.	Еркін ойындар. Максат-міндеттері. Балаларға ересек адамның көмегімен ойын үшін ыңғайлы орынды тандау, ойын ортасын ұйымдастыру қабілетін қалыптастыру (құрастыру, сөйлеуді дамыту, жансыру, дене шынықтығу)
Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	Кажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар).	Алдарындағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көгеністерді атайды.)	Дұрыс тапқан бала сол суретке өзі тағы бір рет сипаттама береді.	
Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздар мен ұлдардың киімдері).	"Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.	Максат-міндеттері. Балаларды жан-жауарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын		

	айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шапқылайды, жүреді, жортады, желпиді, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығын қозғалтады. Адам - тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)	кимылдарына еліктеуге машықтандыру; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуі мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (аяқтың ұшына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғарыға көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (құстың ұшқанына еліктеу, қолдармен бұлау) Солға ұшады, ұмтылып, (бір қолды төменнен жоғары көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып. (екінші қолды жоғары көтеру) (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)	көгеністер.) - Суреттегі көгеніс пен жемісті өзіне ұқсас геометриялық пішінмен үстін бастырып қойындар. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту) Пазл жинау ойыны. Максат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасы мен кимыл-қозғалыс үйлесімділігін дамыту, тапсырманы жан-жақты қырынан көру қабілетін жаттықтыру, логикалық ойлауды дамыту, табандылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) (сөйлеуді дамыту, математика негіздері)	(математика негіздері, сөйлеуді дамыту) Көркемсөзді мәнерлеп айту (жаттау) жаттығуы. Максат-міндеттері. Жылдың төрт мезгілінің ретін білуге дағдыландыру; еске сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертен: "Жаз, күз, қыс және көктем". Д. Ахметова. (сөйлеуді дамыту)	
Танертенгі жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау.				

1- таяқшаны алға созу.
2- он қолды төмен түсіру, сол қолдағы таяқшаны тік ұстау, жоғары көтеру.
3- таяқшаны алдыға созып ұстау.
4- сол қолды төмен түсіру, таяқшаны он қолға ауыстыру, таяқшаны жоғары көтеру.
5- таяқшаны алдыға созып ұстау.
6- бастапқы қалыпқа оралу.
Бастапқы қалып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бұту, таяқшаны кеуде тұсына ұстау.
1-2 алға иігу, қолды еденге тигізу.
3-4 бастапқы қалыпқа оралу.
Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады.
1- он аяқпен таяқшадан аттау, алға бір адым жасау.
2- сол аяқты оның қасына алып келу.
3- он аяқпен таяқшадан аттау, артқа бір адым жасау.
4- сол аяқпен артқа бір адым жасау.
Бастапқы қалып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстау, жауырыңға қойып тұру.
1- таяқшаны жоғары көтеру.
2- оңға иігу.
3- түзу тұру, таяқшаны жоғары көтеру.
4- бастапқы қалып. Барлығын сол жағымен орындау.
(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)

Танғы ас
Балалардың беті-қолдарын жуғу, танғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлему. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу.
Жуынсан сен ардайым,
Таза бетін, мандайын,
Тазалықтың досы,
Су дегенін осы.
(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)

Ұйымдастырылған іс- әрекетке дайындық	Көркемсөз.			
	Тұманбай	Молдағалиев	«Жанбыр».	Жанбыр кеп жауады, Тамшылар тамады.
	О, керемет, қандай тамаша! Таң атты ғой бүгін басқаша!	Қайырлы күн, шуақты күн! Қайырлы күн, көк аспан!	«Қайырлы таң!» Қайырлы таң, құсқа да, аңға да, Қайырлы таң, жайдары жанға да.	Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты! Күлімдеп күн шықты, Жадырап нұр төкті. Қайырлы күн, достарым!

	Тырс-тырс! Шан-тозан шайылды, Шатырлар шайынды. Тырс-тырс! Көшелер тазарды, Кір үйлер атарды. Тырс-тырс! Қалалар түледі, Балалар күледі. Тырс-тырс! Жанартып ауаны, Жанбыр кеп жауады. Тырс-тырс! Жанбыр туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	Достарымызға жылулық сыйлайық! Жомарт күз тақырыбында әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	Қайырлы күн, балабақшам! Жемістер туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	ассын, Кешке дейін жаңаассын! Көгеністер туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	Күз сыйы тақырыбында әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс- әрекет	Дене шынықтыру "Гимнастикалық кабырғаға өрмелейміз!" Максат-міндеттері. Балаларға сапта бір- бірден жүгіруді; гимнастикалық кабырғаға жоғары- төмен кезектескен кадаммен өрмелеуді үйрету. "Өрт сөндірушілер" кимылды ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың	Қазақ тілі "Көгеністер мен жемістерді жинаймыз Геометриялық пішіндер". Максат-міндеттері. Балалардың "күзгі астық", "қысқы дайындық" туралы түсініктерін қалыптастыру; жемістер мен көгеністерді ерекшеліктері бойынша топтастыру туралы білімдерін	Дене шынықтыру "Допты қақпаға дәлдеп домалату". Максат-міндеттері. Балаларды сапта денесін тік ұстап, педагогтің белгі беруі бойынша "Тіктел!", "Түзел!", "Тік тұр!" сөздерімен кимылдарды бұжықтап орындауға жаттықтыру. "Доптан сақтан" кимылды ойыны.	Музыка "Күз жомарт" шысықтау. Максат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдай білу қабілеттерін арттыру; әнді тыңдау арқылы сыр-сипатын ажыратуды үйрету. Дидактикалық ойын. "Біздің саяхат". Максат-міндеттері. Балғанын дыбысы арқылы көңіл күйді білдіруді үйрету.	Дене шынықтыру "Еңгі баламыз". Максат-міндеттері. Балаларға табан мен алақанға сүйеніп төрттаңдап еңбектеуді үйрету. "Кешігіп қалма" кимылды ойыны. Максат-міндеттері. Еңбектеу, жүгіру дағдыларын бекіту. Кимыл жылдамдығы мен ширақтығын дамыту. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту)

	гимнастикалық қабырғаға көтерілу және қайтадан төмен түсу дағдыларын жетілдіру. Жапсырудан ойын-жаттығу "Бұтақтағы алмалар". Максат-міндеттері. Балаларға алма мен жапырақ дайындамаларын қағаз бетіне жапсыруды үйрету. Дидактикалық ойын: "Жеміс-жидектерді ажырат". Максат-міндеттері. Жеміс-жидектер мен көгөністерді бір-бірінен ажыратуды үйрету, ойлау қабілеттерін дамыту. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту, жапсыру)	пысықтау. Сөздік жұмысқа арналған интеллектуалды карта "Жемістер мен көгөністер". Суретті-карточкалардың қолданылуымен лото ырақ "Жемістер-көгөністер". Сөздік жаттығу. "Не жасырылған? Бұл не?" Грамматикалық тұрғыдан дұрыс сөйлеуге арналған зерттеушілік негіздегі сөздік жаттығу. "Айналамыздағы геометриялық пішіндер". (қазак тілі, сөйлеуді дамыту, музыка, қоршаған ортамен танысу)	Максат-міндеттері. Қимыл жылдамдығын, нысананы көзбен көздеуді дамыту. Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу "Жемістер". Максат-міндеттері. Балаларды жемістің бірнеше түрімен таныстыра отырып, оларды өсіру тәсілдері туралы түсініктерін кеңейту. Дидактикалық ойын. "Ғажайып қағ". Максат-міндеттері. Қаптан шығарылатын заттардың атауын, түсін, пішінін, көлемін атау; олардың не үшін қажет екенін айту. Сөйлеу тілін, еске сақтау, логикалық ойлауын дамыту. (дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)	(музыка, сөйлеуді дамыту)	
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық дағдылар,				

	сөйлеуді дамыту, көркемсөзді қайталау)				
Серуенте дайындық	Максат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу коюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шкафта ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауды үйрету; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Серуен	Балаларды серуенте ынталандыру; серуенте ойын жабдықтарын іріктеу; балалармен жеке әңгімелесулер; шалбарын, бас киімі мен бөтенкесін ретпен киюін қадағалау. Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Бақылау: табиғаттағы күзгі өзгерістерді бақылау жұмысын жалғастыру. Бұлттар сұр түсті болатынына назар аударту. Тірі және өлі табиғат арасындағы өзгерістерді байқату;	Жанбырды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Максат-міндеттері. Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы балалардың білімін толықтыру. Бақылау барысы. Күзгі жанбыр жазғы жанбырға мүлдем ұқсамайды. Күзгі жауын-шашын суық болады. Кішкентай тамшылар жерге түсе бастаса, екі, үш күн тоқтамай жауып тұруы мүмкін. Күзгі жанбыр жиі және тоқтаусыз жауады. Аяқтың асты	"Қылқан жапырақты ағаштарды бақылау (шырша, қарағай). (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Жұмбақ. Қысы-жазы бір түсте. (Шырша.) Бақылау: балабақша алаңында өсетін қылқанжапырақты ағаштарды танып білу (2 түрі, қылқан жапырақты қарағай және шырша). Сыртқы бейнелеріне қарап: қарағай – ұзын инелер, шыршаларға қарағанда ашық түсті; шырша – инелері қысқа және	Балаларды серуенте ынталандыру, киімдерін ретімен киюді, түймелерін дұрыс түймелеуді қадағалау, бір-біріне көмектесуді үйрету. Аула сыпырушының жұмыссын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Макал-мәтел. Еңбексіз өмір – сөнген көмір. Бақылау: аула сыпырушының еңбек ету барысын бақылау. Еңбек нәтижесін атап көрсету (таза жолдар, бау-бақшаларды	Балаларды серуенте ынталандыру, киімдерін ретімен киюді, түймелерін дұрыс түймелеуді қадағалау, бір-біріне көмектесуді үйрету. Шалшық суды бақылау (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Көркемсөз. Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға бетінді жу. Тазалықтың досы, Су дегенім осы. Бақылау: жанбырдан сон жиналатын шалшық суларға балалардың көңілін аудару. Жаздың ыстық күнінде шалшық сулардың жерге тез сіңіп, ал күзде салқын түскенде жерет сіңбей, батпақ болып жататынына мән бергізу. Тәжірибе. Суға тастар мен

күннің суытуы, құстардың ұшып кетуі. Табиғат туралы түсініктерін әрі қарай дамыту.	балшық, аспан тұнжыраған, дала сұрланып, суық жанбыр жауады. Күздігі жанбырдан сон қыс келіп, ақ қар жауады. Адамдар жанбырда күртеше, пелте мен етік киіп жүреді. Құстар да жауын-шашыннан жасырынып, қауырсындарын сулағысы келмейді. Жанбыр ұзаққа созыла ма? Ол кандай көңіл күйді тудырады? Табиғат жанбырға қалай әсер етеді? Бұттар мен аспан кандай көрінеді?	онша ашық түсті емес. Табиғатқа сүйіспеншілігін арттыру.	түскен жашырақтардан тазалау) және оның маньзыдылығын түсіндіру; енбек құралдарын атап беру (сыпырғыш, қалақ, күрек, коқыс жәшігі). Аула сыпырушы енбетін құрметтеуді үйрету, енбексүйіпшітке тәрбиелеу.	жанғақтарды лақтыру. Максат-міндеттері. Кейбір заттардың суға батып кететінін, ал кейбірулерінің су бетінде қалқып жүретінін бақылау.
Қимылды ойын. «Ұшақтар». (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Дабыл бойынша қимыл жасау, алан ішінде іс-қимылдарды орындауды бекіту. Көңілді ойнауға шақыру.	жауады. Адамдар жанбырда күртеше, пелте мен етік киіп жүреді. Құстар да жауын-шашыннан жасырынып, қауырсындарын сулағысы келмейді. Жанбыр ұзаққа созыла ма? Ол кандай көңіл күйді тудырады? Табиғат жанбырға қалай әсер етеді? Бұттар мен аспан кандай көрінеді?	«Бос орын». (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Жүтіру, жүру, секіру сияқты жаттығуларды бекіту, түрлі қимыл-қозғалыстарын үйлесімді орындау.	Қимылды ойын. «Күнан шабысы» (қырғыз халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру) Ойын ережесін сақтауды (белгіден сон жүру, бірін-бірі игермеу) үйрету. Жылдамдық пен күш-жігерді дамыту.	Қимылды ойын. «Бір аяқпен жолдан секіру». (дене шынықтыру) Ойын алаңындағы ережені сақтай отырып, бір аяқпен алға жылжып секіруді үйрету.
Енбек: құрғақ жапырақтарды жинау, гүлзардағы гүлдердің тұқымын жинастыру. (енбек дағдылары) Үлкен адамдардың тапсырмаларын орындауды үйрету. Оларға көмектесу. Бастаған істі аяқтауға талпындыру.	жауады. Адамдар жанбырда күртеше, пелте мен етік киіп жүреді. Құстар да жауын-шашыннан жасырынып, қауырсындарын сулағысы келмейді. Жанбыр ұзаққа созыла ма? Ол кандай көңіл күйді тудырады? Табиғат жанбырға қалай әсер етеді? Бұттар мен аспан кандай көрінеді?	Қимылды ойын. «Күнан шабысы» (қырғыз халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру) Ойын ережесін сақтауды (белгіден сон жүру, бірін-бірі игермеу) үйрету. Жылдамдық пен күш-жігерді дамыту.	Қимылды ойын. «Күнан шабысы» (қырғыз халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру) Ойын ережесін сақтауды (белгіден сон жүру, бірін-бірі игермеу) үйрету. Жылдамдық пен күш-жігерді дамыту.	Енбек. «Балалармен бірге балабақша алаңын жылы сумен жууды бақылау». Енбектің маньзыдылығын сезінуді және үлкендерге көмектесуді үйрету. (енбек дағдылары) Өз бетімен ойналатын ойындар: Гимнастикалық құралдарға өрмелеу (баспалдақ және тағы басқа). Балалардың қосалқы ойындарға қызығушылықтарын дамытып, бір-бірімен тату ойнауларын қадаталау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)
Өз бетімен ойындар. «Ұшақтар». Максат-міндеттері. Ұсынылған тақырып бойынша ойынға өз еркімен қатысуға	жауады. Адамдар жанбырда күртеше, пелте мен етік киіп жүреді. Құстар да жауын-шашыннан жасырынып, қауырсындарын сулағысы келмейді. Жанбыр ұзаққа созыла ма? Ол кандай көңіл күйді тудырады? Табиғат жанбырға қалай әсер етеді? Бұттар мен аспан кандай көрінеді?	Қимылды ойын. «Күнан шабысы» (қырғыз халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру) Ойын ережесін сақтауды (белгіден сон жүру, бірін-бірі игермеу) үйрету. Жылдамдық пен күш-жігерді дамыту.	Қимылды ойын. «Күнан шабысы» (қырғыз халқының ұлттық ойыны). (дене шынықтыру) Ойын ережесін сақтауды (белгіден сон жүру, бірін-бірі игермеу) үйрету. Жылдамдық пен күш-жігерді дамыту.	Енбек. «Балалармен бірге балабақша алаңын жылы сумен жууды бақылау». Енбектің маньзыдылығын сезінуді және үлкендерге көмектесуді үйрету. (енбек дағдылары) Өз бетімен ойналатын ойындар: Гимнастикалық құралдарға өрмелеу (баспалдақ және тағы басқа). Балалардың қосалқы ойындарға қызығушылықтарын дамытып, бір-бірімен тату ойнауларын қадаталау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)

	тәрбиелеу. Балалардың іс- әрекеті ұйымдастыруына көмек беру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	мәтінмен байланыстыру қабілетін бекіту.	Өз бетімен ойнатытын ойындар: доппен ойын.		
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени- гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттері. Үстел басында өзін дұрыс ұстай білу қабілетін бекіту; жуу ережелерін бекіту. Көркемсөз Сырттан келіп үнемі, Қолды сабындап жуамыз, Мұнтаздай тап-таза боламыз, Асқа қолды созамыз. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	«Ақылмақ қасқыр» ертегісін оқу, балаларды ұйықтату. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабаңдықтың алдын алу мақсатында ортопедиялық жолдың бойымен жүру. «Қайық». Төсекте ішпен жату, қолды иекке қою, жартылай тұру, оңға-солға тербелу. «Кемпіркөсак». Төсекте арқамен жату, ауада шеңберді аяқпен сызып жасау. «Тышқандар». Массажды кілемшеде аяқтың ұшы және өкшесімен айналыру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)				
Бесін ас	Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекеті)				
Балалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа	Сөйлеуді дамытудан ойын- жаттығу. "Көгеністер мен жемістер дауы	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Алма". Максат-міндеттері. Балаларды "Алма"	Математика негіздерінен ойын- жаттығу "Кіріпілерге жемістер".	Сурет салудан ойын-жаттығу "Жемістер". Максат-міндеттері. Балаларға қылақлам	Қоршаған ортамен таныстырудан ойын- жаттығу "Жапырақтар әлемі". Максат-міндеттері. Балаларға

әрекеттер)				
әңгімесін мәнерлеп оқу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [o], [ə] дыбыстары".	ертегісінің мазмұнымен таныстыру, ертегіні мұқият тыңдауды үйрету.	Мақсат-міндеттері. Балаларды өздерінің қарсы алдындағы кеңістіктің "оң жақ", "сол жақ", "алды", арты" бағыттары жөніндегі ұғымдарын қалыптастыру.	арқилы алма мен аімұртты бейнелеуді үйрету, дөңгелек және сопақша пішіндерді қылағамның ұшымен салып, ішін баланың өзі қалаған қызыл, жасыл немесе сары бояулармен, сулабасының шетіне шықпай сағу тәсілдерін игерту.	күз туралы ұғым беру, күзгі әлем кереметтерімен таныстыра отырып, танымдық қызығушылықтарын арттыру.
Мақсат-міндеттері. Балалардың "күз сыйлары", көгеністер мен жемістер, жөніндегі ұғымдарын жетілдіру, [O], [Ə] дауысты дыбыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру; дауысты дыбыстардың сөздердің құрамында жіңішке және жуан болуына мысалдар келтіру	Дидактикалық ойын. "Алманың бөліктерін кұрастыр". Мақсат-міндеттері. Түстері әртүрлі алмалардың барлық бөліктерін тауып, алманың тұтас суретін кұрастыруды үйрету. Еске сақтау, ойлау, сөйлеу тілін дамыту.	жөніндегі ұғымдарын тануды үйрету. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	Түсті қабылдауды дамыту "Түсті таны және ата".	"Жапырақтарды пішініне карай топта" дидактикалық ойыны.
Артикуляциялық жаттығулар. [O], [Ə] дауысты дыбыстары.	Сюжетті-рөлдік ойын. «Отбасы». Мақсат-міндеттері. Отбасы мүшелерін білту, олардың отбасында атқаратын қызметін үйрету. Үлкенді сыйлауға, кішіге қамқор болуға тәрбиелеу.		Түстерді атауды және бір-бірінен ажыратуды үйрету.	Мақсат-міндеттері. Ненін ұшпайтынын түсіндіру, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу.
(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	Бауырмалдыкка, мейірбандыкка тәрбиелеу. Өздеріне берген рөлдерді дұрыс орындап, тату		Вариаивті компонент. Математика негіздері "Көңілді саяхат" Мақсат-міндеттері. Балаларды 4 саны және цифрмен таныстыру; заттардың екі жиынтығын салыстыру негізінде 4 санының	Ойынның мазмұны: ойынды үй ішінде де, сыртта да ойнауға болады. Ойынта қатысушыларға бастаушының сөзін қалт жібермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс немесе зат айтылса, қолдарын жоғары көтереді де, ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Кәтелескен бала айыбына такпақ айтады немесе ән салады. Екі рет жанылыса айып шарты, ұлғая түседі. Бастаушы: Ойынды былай жүргізеді. Ұшты-ұшты, сұнқар ұшты!

	ойнауға тәрбиелеу. (көркем әдебиет, құрастыру, сөйлеуді дамыту, сурет салу)		құрылуымен таныстыру; 1-3 дейінгі сандар мен цифрлар туралы білімдерін бекіту. (сурет салу, сөйлеуді дамыту, математика негіздері)	(қол көтереді)	
Балалармен жеке жұмыс	«Сикырлы суреттер». Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлау қабілетін, еске сақтау, зейін, қабылдау үрдістерін дамыту. Ойынның құрал- жабдықтары: әртүрлі суреттердің қиылған бөліктері. Ойынның мазмұны: балалар алдарындағы үлгі бойынша суреттердің қиылған бөліктерінен сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну.	Дидактикалық ойын. «Жеміс-жидектерді ажырату». Мақсат-міндеттері. Жемістер мен көгеністерді бір- бірінен ажырата білу, ойлау қабілеттерін дамыту. Барысы: педагог әр баланың алдына көгеністер мен жеміс-жидектердің суреттерін таратады. Бала жеміс- жидектерді ғана жинап алуды керек.	Сюжетті суреттерді табиғи түстерді пайдалана отырып бояу.	«Таныс пішіндер доминосы». Ойынның мақсаты: геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту; көп заттың ішінен біреуін тандауға жаттықтыру. Ойынның құрал- жабдықтары: пішіндер бейнеленген суреттер.	Кел, жазайық. Мақсат-міндеттері. Тиянақтылықты, көркем жазуды, қаламды дұрыс ұстауды үйрету. Үзік сызықтарды салу білігін бекіту. Балаларға үлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзік сызықтар арқылы беріледі.
Серуенге дайындық	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу коюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуге (шешіне) дағдыландыру; - шкафқа ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттардың орындарын білуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу;				

	- ауа райына сай киінгенін қалаталай білуді, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дәрбес әрекет)				
Серуен	Серуенте қызығушылықтарын ояту. "Күз сыйы" тақырыбында жеке әңгімелесулер. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, көркем әдебиет)				
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дәрбес әрекет)				
Балалардың дәрбес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жанғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) Музыкалық аспаптармен ойындар. "Күз" тақырыбында әндер жаттау, тыңдау. Аспаптармен танысу, ойындар. Қазақтың ұлттық күйлерін тыңдау. Ертеңгілікке дайындық. (музыка) Өнер бұрышында "Күз" тақырыбында мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. (шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) Еркін ойындар. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дәрбес әрекет)				
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кенес)	«Баланың денсаулығы үшін дәрумендердің маңызы» тақырыбында кенес беру.	Отбасында балалардың музыкалық тәрбиесі.	Психолог кенесі. Мысалы, «Ересектердің балаларға үлгі көрсетуі, саламатты өмір салтын ұстану».	"Баланың адрессивті мінез-құлқы" атты тақырыпта ата-аналарға кенес беру.	Ата-аналармен балата ертегі оқудың маңыздылығы туралы әңгімелесу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	17.10-21.10.2022ж.				
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Медбике және психологпен бірігескен жұмыс. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балабақша - баланың өміріндегі екінші әлеуметтік орта. Тәрбиелеу мен оқыту үдерістері жайлы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (базу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз". Максат-міндеттері. Балалардың өз төсегін жинастыру дағдыларын қалыптастыру;	Балаларды балабақшадағы еңбек жұмыстарына араластыру, ойын бұрышында кезекшілік атқаруды үйрету. Балаларды жұмысты бастап оны	Балалардың еңбекке дұрыс көзқарасын қалыптастыру, өз-өздеріне қызмет етуді үйрету, бір-біріне келергі жасамай еңбектенуге тәрбиелеу.	"Орындықтарды жуу". Максат-міндеттері. Балаларды тәрбиешінің көмекшісіне жәрдемдесуге, топ бөлмесіндегі	Балабақшадағы еңбек жұмыстарына қатысу, ұжымдық еңбекке үйрету. Ертегілер мен әңгімелердің кейіпкерлері арқылы «Еңбек түбі – зейнет» ұғымын түсіндіру. Үлкендердің еңбегін құрметтеуге баулу. Мысалы:

ұқыптылыққа, басқа біреуге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу; енбекке ұқыпты қарауға тәрбиелеу; өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын дамыту. (сөйлеуді дамыту, енбек дағдылары)	аяғына дейін жеткізуге тәрбиелеу. "Бөлме өсімдіктерін жуу". Максат-міндеттері. Балаларға суару әдістері (тегенде, жапырақтардың астынан) және ережелер (толтырмай, біркелкі суару) туралы түсінік беру; өсімдіктерге күтім жасау ниетін дамыту. Балаларды өз қолдарынан келетін енбекке тарту, бөлме өсімдіктері туралы ойларын нақтылау. (сөйлеуді дамыту, енбек дағдылары)	"Бөлме өсімдіктерін суару". Максат-міндеттері. Өсімдіктердің жарық пен ылғалды қажет етуі туралы балалардың білімдерін кеңейту, ылғалды сұейтін және құрғақшылыққа төзімді, фотофильді, көленкеге төзімді өсімдіктерді жапырақтарынан қалай тануға болатынын үйрету. Су және өсімдіктермен жұмыс істегенде дәлдікті, өз іс-әрекеттеріне сенімділікті, енбек дағдыларын дамыту. (сөйлеуді дамыту, енбек дағдылары)	орындықтарды таза ұстауды үйрету, оларды дымқыл шүберекпен сүртуді, орындарына қоюды үйрету. Енбек дағдыларын дамыту, жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау дағдысын қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, енбек дағдылары)	«Бір ұлы макта», «Бұзау бақтым», «Қайдан келдің бауырсақ?» сияқты әңгімелер мен ертегілер арқылы балаларға барлық заттардың енбекпен келетінін түсіндіру. "Бөлме өсімдіктерін бүріккіш пистолеттен сумен бүрку". Максат-міндеттері. Енбек дағдыларының жана түрлерін үйрету; балалардың жапырақтарға ылғалдың қажеттілігі туралы түсінігін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару қажеттілігін өз бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. (сөйлеуді дамыту, енбек дағдылары)
	"Не артық?" дамытушылық ойыны. Максат-міндеттері. Балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру;	Үстел үсті ойыны. «Мозаика». Максат-міндеттері. Балаларға берілген суреттердің бөлігін тауып дұрыс орналастыруды үйрету. Тапқырлықты	Дидактикалық ойын. "Баспанасын тап". Максат-міндеттері. Жануарлар мен жәндіктер туралы балалардың білімдерін бекіту. Ойын шарты: педагог	Дидактикалық ойын. «Зат неге ұқсайды?» Максат-міндеттері. Балаларға бөлме ішіндегі заттардың қандай пішінге ұқсайтынын ажыратып айта білуді
			Дидактикалық ойын. «Көленкесін тап». Максат-міндеттері. Балаларға ар құстың көленкесін тауып орналастыруды үйрету. Сөйлеу тілін дамыту. Құстардың атауын дұрыс атауды үйрету. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)	

	ойлау қабілетін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеуден тізбекке қояды немесе салады. Әрбір төрт заттың немесе суреттің ішіндегі біреуі артық болады. Артығын табу үшін балалар төрт заттың арасынан бөріне ортақ қасиеті жоғын іздеп табады. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)	дамыту. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Саусақ жаттығуы. М.Әлімбаев «Он саусақ». Жалғыз саусақ тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті Іне қолға ілікті. Үш саусағым орамды Жүтірткеді қаламды ... Өнерлі екен он саусақ! Қала салсақ, жол салсақ.... (сөйлеуді дамыту)	допты әр балаға кезекпен лақтырады, сурақ қояды, ал допты қайтарған бала жауап береді. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) "Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (заттар). Максат-міндеттері. Балалардың айналадағы заттар, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; геометриялық пішіндерге ұқсас заттардың кескіндері. (математика негіздері)	ұйрету. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту) "Домино" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Баланың топтамада жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс айтқызып, оның атқаратын қызметі туралы бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін, қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, барлық карточкаларды кім бөрінен бұрын қойса, сол бала жеңіп	"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. Максат-міндеттері. Саналы логикалық есте сақтауды және зейін бөлуді қалыптастыру. Құралдар: түрлі ойыншықтар топтамасы. (сөйлеуді дамыту, құрастыру)
--	--	---	---	---	--

Танергенгі жаттығу	Бастапқы калып: негізгі тұрыс, таяқшаны қолмен ұстау. 1- таяқшаны алға созу. 2- оң қолды төмен түсіру, сол қолдағы таяқшаны тігінен ұстау, жоғары көтеру. 3- таяқшаны алдыға созып ұстау. 4- сол қолды төмен түсіру, таяқшаны оң қолға ауыстыру, таяқшаны жоғары көтеру. 5- таяқшаны алдыға созып ұстау. 6- бастапқы калыпқа келу. Бастапқы калып: аяқтың арасын ашып тұру, екі қолды шынтақтан бұғу, таяқшаны кеуде тұсына ұстау. 1-2 алға иілу, еденге қолды тигізу. 3-4 бастапқы калыпқа оралу. Бастапқы калып: негізгі тұрыс, таяқша еденде жатады. 1- оң аяқпен таяқшадан аттап, алға бір адым жасау. 2- сол аяқты оның қасына алып келу. 3- оң аяқпен таяқшаны аттап, артқа бір адым жасау. 4- сол аяқпен артқа бір адым жасау. Бастапқы калып: тізерлеп тұру, таяқшаның екі шетінен ұстау, жауырыңға қойып тұру. 1- таяқшаны жоғары көтеру. 2- оңға иілу. 3- тұзу тұру, таяқшаны жоғары көтеру. 4- бастапқы калып. Жаттығуды сол жағымен қайталау. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру)				
Танты ас	Балалардың беті-қолын жуғызу, таңғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан кейін беті-қолды жуу. <i>Ойын- жаттығу.</i> Ас атасы - нан. Арпа-бидай ас екен, Алтын-күміс тас екен. Бір түйір нанның қадірін Тарыққанда білерсің. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				

Ұйымдастырылған іс-арекетке дайындық	Бидай туралы әңгімелесу. Балаларға 1-ден 4-ке дейін санауды ұсынады. Саналғандар реттік сандарына сәйкес 4 топқа бөлінеді. (сөйлеуді дамыту, математика негіздері)	"Нан қалай пайда болады?" суреті бойынша әңгіме құрастыруды үйрету. (сөйлеуді дамыту)	Нанның қайдан келетіні туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)	Ұннан жасалатын тағам түрлері туралы әңгімелесу. Балалар үстеріне киген киімдерінің түстеріне қарай 4 топқа бөлінеді. (сөйлеуді дамыту)	"Ас атасы - нан" тақырыбында әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-арекет	Дене шынықтыру "Мергендер жарысы". Максат-міндеттері. Балаларға саптағы орындарын өзгертіп қайта тұруды; 2-3 м қашықтықтан алға ұмтыла екі аяқпен секіруді үйрету. "Алыптар мен құртақандар" Кимылды ойыны. Максат-міндеттері. Қимыл Үйлесімділігін дамыту, аяқтың ұшымен және жартылай отырып жүруді кезектестіруді үйрету. (дене шынықтыру)	Қазақ тілі Қазақ тілі "Сикырлы бауырсақтар". Ыдыстар. Максат-міндеттері. Балаларды "Сикырлы бауырсақтар" әңгімесі, бауырсақтың дайындалу ретімен таныстыру; нан туралы түсініктерін дамыту; ыдыстың жана түрлері, олардың қолданысымен таныстыру. (қазақ тілі, музыка, сөйлеуді дамыту)	Дене шынықтыру "Алға жүреlep жылжу". Максат-міндеттері. Алға жүреlep жылжи отырып, екі аяғымен жерде жатқан таяқшалардан аттап секіруді үйрету және допты аяқты қайшылап отырып- тұрып домалату дағдысын жетілдіру. "Тортай мен мысық" кимылды ойыны. Максат-міндеттері. Ереже бойынша ойын ойын ойнауды үйрету. Қимыл жылдамдығы мен шапшаңдығын дамыту. (дене шынықтыру,	Музыка "Адам еңбегіне жыр". Максат-міндеттері. Балалардың музыканы тыңдап отырып, оның сыр-сипатын ажырата білу қабілетін арттыру; әнді тыңдау арқылы дыбыс ұзақтығы туралы ұғымын қалыптастыру. "Әуенді сағат" музыкалық-дидактикалық ойыны. (музыка, сөйлеуді дамыту)	Дене шынықтыру "Арақашықты сақтау амалдары". Максат-міндеттері. Балаларға бұдыры бар тақтаймен жүру кезінде тепе-теңдікті сақтауды; 1,5-2 метр арақашықтықтан кегілілерді қатып түсіруді үйрету. "Екі аяқпен секір" кимылды ойыны. Максат-міндеттері. Межеге дейін екі аяқпен бірге секіріп жетуді үйрету. (дене шынықтыру)

			сөйлеуді дамыту)		
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін таңуды, атауды, өз шкафын таңбалауыш арқылы табуды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Серуен	Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Максат-міндеттері. Күзгі желге көңіл аудару. Іс-тәжірибелік әрекет: желбағардың көмегімен желдің күшін анықтау. Балаларға жалаулар мен жапырақтарға қарап, далада желдің бар не жоғын және қай жақтан есіп тұрғанын байқау. "Түтікшемен үрлеп, таспаны (лентаны) желбіретейік" жаттығуы. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Педагог әрбір баланың алдына түтікше мен лентаны	Аспанды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту) Максат-міндеттері. Балаларға аспанда болып жатқан құбылыстарды бақылауды, бір-бірінен ажыратуды, атауды үйрету; күн райының құбылмалы болатынын түсінуді үйрету. Балаларды әртүрлі табиғи құбылыстармен таныстыру: ашық, бұлтты, бұлыңғыр, желді. "Жанбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. (сөйлеуді дамыту) Максат-міндеттері. Балаларды сөздердің ырғағына сай	Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсия. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Максат-міндеттері. Балаларды бағдарлау барысына, басынан аяғына дейін зейін салып, қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту; өсімдіктер әлеміне қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақша ғимаратын айналып өтіп, аумағында не өсіп тұрғанын анықтауды ұсынады. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу)	Аула сыпырушының жұмысын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Максат-міндеттері. Танымдық әрекеттерін белсендіру; еңбек нәтижесін бағалауды үйрету. Көркемсөз. Қалдыр Мырза Әли "Көше тазалаушы". Таныссын ба, бала, менің ісіммен, Көшелерді сыпыратын кісі мен. Қалған-күткен нәрселерді жұғымсыз сыпырғышым сыпырады тынымсыз. Ескі-құсқы шүберекті, сүйекті,	Қылқан жапырықты ағаштарды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Максат-міндеттері. Ағаштар туралы білімдерін бекіту, қорытындылау, салыстыру, тұжырымдай білуді дамыту; қылқан жапырақтарды өзге ағаштардан ажыратуды бекіту. Жұмбақ шешу. Дауылға да, аязға да, Шыдап бағар міз бақпай. Тау етегі тұрағы, Жап-жасыл боп тұрады. (Қарағай.) Қысы-жазы шешпейтін, Көйлегі бар жасылдан. Өзгертпейді еш кейпін, Жаралғандай асылдан. (Шырша.) Балалардан қарағай мен шыршаны қандай белгілеріне қарап ажырататындарын сұрау. Екі ағаш қылқандарының ұзындықтары мен түстеріне

(қатаздан қиылған жолақ та жарайды) қояды.	қимылдауға баулу; жанбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру.	Қораптарды, түймелерді, тиекті. Шикылданған екі жақты арбамен Аларам да аударамын орға мен. Балаларға аула сыпырушының құрал-жабдықтарын атап, сол жабдықтарды жұмыста қалай қолданытынын көрсетуге шақыру.	көңіл аударуды ұсыну. Қылқан жапырақтылардың неге осылай аталатыны туралы сұрау.
- Балалар, қазір біз түтікшеден желді үрлеп шығарамыз.	Жау, жау, жанбыр!	Аударамын орға мен.	Ағаштардың адам денсаулығына, табиғаттың жандануына жағымды ықпалы туралы баяндау.
- Мен "жел қатты соғып тұр" десем, сендер таспаны қатты үйрлеп желбіретесіңдер.	Арық суы мол болсын!	құрал-жабдықтарын атап, сол жабдықтарды жұмыста қалай қолданытынын көрсетуге шақыру.	Еңбек әрекеті: ойын алаңындағы табиғи материалдарды жинау.
- Мен "жел баяу соқты" десем, сендер түтікшеге ақырын үрлеп, баяу соққан желді білдіресіңдер.	Тырс-тырс! Тырс-тырс! (бір аяқпен секіру)	Еңбек әрекеті: себилер тобының ойын алаңындағы гүлдерді суғару.	Максат-міндеттері. Көркемсөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту.
Еңбек әрекеті: шығарылған материалдарды жинау. (еңбек дағдылары)	Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (екінші аяқпен секіру)	(еңбек дағдылары) Максат-міндеттері. Сұқұйғышқа, шелекке су толтыру дағдысын дамыту, суғару кезінде суды ұқыпты пайдалану, ұжымдық жұмысты мақтау.	Қалдыр Мырза Әли "Санамақ". Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қолшар, Қодық, құлан, Көжек, қоян, Бақа, шаян, Торғай, шымышк...
жинау, себетке салу.	Максат-міндеттері. Балаларға тиісті еңбек әрекеттерін орындауды үйрету.	"Бұғы аулаушылар" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)	Сен, кал! Сен, шык!
"Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)	Максат-міндеттері. Балалардың қимыл шапшандығын дамыту, ойынға	Максат-міндеттері. Балаларды әртүрлі	"Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене

қызығушылықтарын арттыру.	Мақсат-міндеттері.	батытта жалғарып жүгіртуге жаттықтыру, ептілікті, жылдамдықты дамыту.	шынықтыру)
Балалар шенбер құрып отырады, шенбер бойымен бір бала жүгіреді, оның қолында орамалы болуы тиіс. Шенбер бойында отырған баланың біреуінің артына орамалды тастап кетуге тиіс.	Балаларды шенбер ішінде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; белгі бойынша бір адамдай шенбер бойымен біресе бір жағына, біресе екінші жаққа жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып жүгіртуге дағдыландыру; вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	Балалар "бұғылар" болады, "бұғы аулаушылар" рөліне бір-екі бала санамақ арқылы тағайындалады.	Мақсат-міндеттері. Балаларды ойын шартына сай ойнауға дағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуға бейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнай білуге машықтандыру; шапшаңдыққа, зеректікке, жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігін дамыту.
Бала артына бұрылып қарап, орамалды қолына алып, орамал тастаған баланы қуып жетеді де, оған орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады.	Балаларды шенбер ішінде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; белгі бойынша бір адамдай шенбер бойымен біресе бір жағына, біресе екінші жаққа жүріп, содан кейін жылдамдықты қосып жүгіртуге дағдыландыру; аппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	"Бұғылар" белгі бойынша аланның бір жағынан екінші жаққа жүгіреді, органғы екі шетте тұрған "бұғы аулаушылар" қолмен түртіп, бәрін ұстап жатады.	Аланның бір жағына қой қора қоршалады.
Орамалды тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуғыншы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады.	Әткеншекті қозғалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шенберді айналдырамыз. Д. Ахметова. Сонғы сөздерден кейін балалар жерге отырады, қолдарын босатады, барлығы демалады.	Ойынның соңында балалар "бұғы аулаушылар" ұстаған "бұғыларды" санайды.	Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшының" тандап алады; қалғандары – "қойлар" болады. "Қойшының" көзін байлайды. Балалардың біреуі (ағашында педагог) "қойшыдан сұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадам бересің?". "Қойшы" өз санын (оңға дейін) айтады. Осы қашықтықтан "қойшы": «Менің табыным қайда?»- деп сұрайды.
	Ойын бірнеше рет	Ойын бірнеше рет қайталануы мүмкін.	"Қойлар" (балалар): "Ма-ма-ма..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшы оларды іздей бастайды.
		"Жегіліді қатып ал" жаттығуы. (дене шынықтыру)	Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады.
		Мақсат-міндеттері. Допты тура бағытта домалатып, алшақ	Егер "қойшы" балалардың бірін түрткіп қалса, олардан: "Қойым, қойым, өзінді ата!" - деп сұрайды. Ал "қой" оған: "Ма-

"Қарға мен торғай" КИМЫЛ-КОЗҒАЛЫС ойыны. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Кеністікті бағдарлауды үйрету, бір-біріне соқтығыспауды үйрету, тәрбиешінің нұсқаулығын тыңдау; достық қарым- қатынасқа тәрбиелеу. Дербес әрекет: еркін ойындар, далаға шығарылған материалмен ойындар. Максат-міндеттері. Қимыл-козғалысты дамыту, кеністікті бағдарлау дағдысын қалыптастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)	қайталануы мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауын қадағалап жүру керек. Шенбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шенбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгтірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шенбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шенбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Жанды лабиринт" қимыл-козғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Тепе-теңдікті, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын, тапқырлықты дамыту; бірлескен іс- қимылдардың реттілігін сақтауға	тұрған келіпді қағып түсіруге дағдыландыру; дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу. Еркін ойындар: далаға шығарылған материалмен ойындар. Максат-міндеттері. Балаларға ойынға қажет құрылыс нысандарын тұрғызууды үйрету (үй, қора және тағы басқа); ойында табиғи материалдарды қолдану (құм, су және тағы басқа). Ойын мазмұны мен тақырыбын кеңейтуді дамыту. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, көркем әдебиет)	мә-мә!" - деп дауысын шығарады. "Қойшы" баланы дауысынан танып қойса, ұстапған "қойшыға" айналады. Жаңа ойын басталады. Егер бала тани алмай жатса, осы "қойшымен" ойын жалғасады. "Шенберден шенберге" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Балаларды бағытты шенберге ауыстырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін арттыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, далаға шығарылған материалмен ойындар. Максат-міндеттері. Ойынға санағы түрде қосылуда ынтасын тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, дене шынықтыру)
---	---	--	--

	жаттықтыру. Еркін ойындар: далаға шығарылған материалмен ойындар, топтық ойындар. Максат-міндеттері. Қимыл-қозғалысты дамыту, допты алға, қолды бүкпей беру біліктіліктерін бекіту; бір-бірімен достық қарым-қатынасты дамыту. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, музыка, дене шынықтыру)		
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу.		
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Максат-міндеттері. Қол жуу ережелерін бекіту; жарыс ойындар; тәрбиешінің тазалық туралы әңгімесі; балалардың өзін-өзі бақылауы. Көркемсөз Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолынды жу. Жуынсан сен ардайым, Аппак бетің, мандайын. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)		
Күндізгі ұйқы	«Бір үзім нан» ертегісін оқып беріп, барлық баланы ұйықтату. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)		
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. Домала, доп, домала! (екі қолды айналдыру) Балшыққа тек жолама. (сүк саусақпен ескерту)		

Жек көремін онынды, (сұқ саусақпен он және сол жакка серпілту)
 Бүлдіресін қолыңды. (екі қолының алақандарын жоғары көтеріп айналдыру)
 Секіріп өт ордан да, (екі қолды жұдырыққа түю, кезек-кезек бірінің үстінен бірін секірту)
 Секіріп өт жолдан да, (екі қолды жұдырыққа түю, кезек-кезек бірінің үстінен бірін секірту)
 Қуса күшік жетпесің, (бау жүгіру)
 Машине басып кетпесің. (машиненің рулін айналдыру)
(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)

Бесін ас
 Алдына қойған асқа назар аударту; дастарқан басында отыру мәдениеті, тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке-дара жұмыс; этикет ережелері. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)**

Бағалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Сөйлеуді дамытудан ойын- жаттығу	Қоршаған ортамен танысудан ойын- жаттығу	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу	Сюжетті-рөлдік ойын.	«Үйдің есігін жабайық».
	"Еркежан әжей тақтағын мәнерлеп оқу". Максат-міндеттері. Бағаларға такпақты мұқият тыңдауға, мазмұны бойынша сұрақтарға, мәтін жолдарымен жауап беруге машықтандыру, байланыстырып сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. "Нан өнімдері" дүкені. Рөлді және сөздік ойын.	"Бауырсақ". Максат-міндеттері. Бағаларды бауырсақ пен нан өнімдерімен таныстыра отырып, нанның бидай дақпылынан пайда болатыны туралы түсініктерін кеңейту. Дидактикалық ойын. "Бауырсақ қалай дайындалады?" Максат-міндеттері. Бидайдан нан жасау үшін қанша көп енбек етілетінін түсіндіру, сурет бойынша әңгіме жүргізуді үйрету, сөздік қорды кеңейту.	"Таба нан". Максат-міндеттері. Бағаларды әңгіме мазмұнымен таныстыра отырып, нанның қасиеті мен бидайдың өзіндік ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру; әңгімені тыңдау кезінде нанның қасиетін эмоциялық сезіммен қабылдай үйрету. Дидактикалық ойын. "Нан қалай пайда болады?" Максат-міндеттері. Сюжетті суреттерді рет-ретімен орналастыруды	"Үй құрастыру". Максат-міндеттері. Бағалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; енбексүйістікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал- жабдықтар: құрылыс материалдары, қағаз беттері, қара қарындаштар, сызбалар, ойыншық жүк тасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншық саймандар (балға, бұрауыш,	Максат-міндеттері. Заттарды өлшемі бойынша салыстыруды, жуан және жіңішке заттарды ажыратуды жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: үйдің, есіктің суреттері. Ойынның мазмұны: қағаздан қиялтан, есігі жоқ үйдің суретін бағаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну. (математика негіздері, қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)
	Құрастырудан ойын-жаттығу "Бидай масағы".				Сурет салудан ойын-жаттығу "Алтын бидай алқабы". Максат-міндеттері. Бағаларға бидай алқабы көрінісін салуды үйрету; бидай масақтарын бор және саусақтарды басу арқылы

Максат-міндеттері. Балаларға "Масак" украин халық ертегісіндегі масакты оригами әдісі бойынша құрастыруды үйрету.	«Зообаққа орналастыру». Максат-міндеттері. Заттың көлеміне қарай салыстыруды, талдау жасауды үйрету. Жабайы аңдар мен жануарлар, құстардың дене бітіміне қарап зообаққа орналастыру, оларға камкоршы болуға тәрбиелеу. Сөздік қорын молайту, ауызекі сөйлеу тілін жетілдіру. Көрнекіліктер: зообақ торлары, әртүрлі жануарлар, аңдар, құстар. Ойын шарты: Ойын шарты: зообаққа әкелінген аңдар мен құстар, үй жануарларын торларға орналастыру қажет. Балалар піл мен түйені үлкен торға, қоян, тиін және тағы басқа кішкентай торға орналастыруды керек. Бала неліктен	үйрету.	«Жеміс жинау». Дидактикалық мақсаты. Заттарды санауды және олардың екі тобын салыстыруды, өлшемі мен пішініне және түстеріне қарай ажыратуды үйрету. Қажетті құрал-жабдықтар. Қағаздан жасалған үш себет және үлестірмелі жеміс түрлері. Ойын мазмұны. Үстел үстінде шашырап жатқан жеміс түрлері. Тақтаға шақырылған бала жемістерді теріп, үш себетке жинайды. Бірінші себетке - алма, екінші себетке - алмұрт, үшінші себетке - әртүрлі жемістер жиналады. Әр себеттегі жемістерді алдымен бір бала санайды, кейін барлығы қосылып айтып салыстырады.	кеміңірауыз және тағы басқа). Педагог балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жайлы алдын ала әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тас қалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажетті киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынын айтады. Кейін балалар жүк тиеуші, жүргізуші, кіріпін қалаушы мен инженер-құрылысшының жұмыстарын	салту техникасын игерту; адамның бидай өсірудегі еңбегі туралы білімдерін тиянақтау. Бақылау жаттығуы. "Дақылдарды таны және ата". Максат-міндеттері. Дәнді дақылдарды бір-бірінен ажыратуды, олардың атауларын білуді үйрету.
"Шарды ұста" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Қимыл шапшаңдығы мен жылдамдығын дамыту. Тәрбиеші ортаға көп шарды жайып тастайды. Ойын басталғанда (тәрбиешінің көмегімен) балалар шарды тәрбиешіге ұстап береді. Кім көп шар жинаса, сол бала жеңімпаз атанады. Ойын 10-15 секунд жалғасады. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, көркем әдебиет, құрастыру)		Вариативті компонент. Құрастыру "Бейбітшілік құсы - қарлығаш". Максат-міндеттері. Балаларға қатырма қағаздан жолақтар қиып алып, дұрыстап бұту арқылы қарлығашты құрастыруды үйрету; қарлығаш құсы туралы білімдерін кеңейту; "көктемгі әрекет, күзгі береке" мағынасын түсіндіру; қыстап қалатын құстар мен жыл құстарын бір-бірінен ажыратуды; қолдың саусақ моторикаларын, эстетикалық талғамдары мен шығармашылық қабілеттерін дамыту. Дидактикалық ойын. "Құстарды ажырат" (қыстырғыштармен ойнатылады) Максат-міндеттері. Қыстап			

	олай орналастырғанының себебін айтады. қоршаған ортамен танысу, математика негіздері, құрастыру, сөйлеуді дамыту)	Екі себеттегі әртүрлі жемістерді салыстырады. Мысалы: «Себетте қанша алма бар? Себетте қанша алмұрт бар? (қоршаған ортамен танысу, математика негіздері, сөйлеуді дамыту)	орындайды. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту, құрастыру)	қалатын және жыл құстарын ажырата алуды үйрету. (математика негіздері, сурет салуды, құрастыру, сөйлеуді дамыту)	
Балалармен жеке жұмыс	«Мынау қай пішін?» Максат-міндеттері. Геометриялық пішінді қолмен сипап анықтау арқылы айту. Көрнекілік: картоннан жасалған геометриялық пішіндердің 5 түрі. Барысы: бала топқа қарап тұрып, қолын артқа ұстайды. Тәрбиеші оның қолына геометриялық пішінді ұстатады. Бала оны сипап көреді, заттың атын дауыстап атайды. (математика)	«Мақал мәтелдер». Максат-міндеттері. Айтылған мақал- мәтелді қайталап айтып беруге дағдыландыру. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)	Артикуляциялық жаттығу. «Кім, қалай дыбыстайды?» (баламен жеке жұмыс - түрліше тембрлік құбылыста айту) - А, аа, аа, а, а, ааааа ... (қуанышты дауыспен). - Ааа, аа, а, а, ааа ... (аянышты дауыспен). - А, аа, аааа, а, ааа (таң қалған дауыспен). 1 минут жұмыс істеніз. Екінші баламен (и), үшінші баламен (о) дыбысымен жұмыс істеуге болады. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем	Кел, жазайық. Максат-міндеттері. Тынақтылықты, көркем жазуды, қаламды дұрыс ұстауды үйрету. Үзік сызықтарды салу білігін бекіту. Балаларға үлгілер таратылады. Суреттер мен жазулар үзік сызықтар арқылы беріледі. (математика негіздері)	«Кім зейінді?» Максат-міндеттері. Белгілі геометриялық пішіндерден әртүрлі нәрселер құрастыру. Көрнекілік: сіріңке қорабында үлестірмелі геометриялық пішіндер. Барысы: тәрбиеші төмендегі геометриялық пішіндерден бейнелер құрайды. Жылдам орындаған балаларға мақтау айтылады. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту, құрастыру)

	негіздері, сөйлеуді дамыту)	әдебиет)		
Серуенге дайындық	Мақсаттары: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қоюды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуге (шешіне) дағдыландыру; - шкафта ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттардың орындарын білуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуді, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)			
Серуен	Серуенге қызығушылықтарын ояту. "Ас атасы-нан" тақырыбында жеке әңгімелесулер. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)			
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)			
Балалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) Театрды сахналау "Үш торай" ертегісін алжапқыштармен сахналау. (көркем әдебиет) Музыкалық аспаптармен ойындар. "Күз" тақырыбында әндер жаттау, тыңдау. Аспаптармен танысу, ойындар. Қазақтың ұлттық күйлерін тыңдау. Ертеңгілікке дайындық. (музыка) Музыкалық аспаптармен ойындар. "Ас атасы - нан" тақырыбында әндер жаттау, тыңдау. Аспаптармен танысу, ойындар. Қазақтың ұлттық күйлерін тыңдау. Ертеңгілікке дайындық. (музыка) Өнер бұрышында "ас атасы - нан" тақырыбында мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. (шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) Еркін ойындар.			
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кенес)	"Баланы дұрыс сөйлеуге қалай үйретеміз?" Ата-аналарға кенес беру.	«Отбасының саламатты өмір салтын сақтауға бағытталған дәстүрлері». Сұрақ-жауап.	Психолог кенесі. «ЖРВИ кезінде қоғамдық орындарда балалар өздерін қалай ұстау керек?»	«Саламатты өмір салты ережелері», «Балаларға ыңғайлы киім тандау»
			Ата-аналарға кенес беру. "Өрт қауіпсіздігі".	

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)						
Топ/сынып	Ересек топ					
Тобы, топтың реттік саны, атауы						
Балалардың жасы	4 жасар балалар					
Педагогтің аты-жөні						
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	22.10.2022. 24.10.-28.10.2022ж.					
Апта күндері	Сенбі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сарсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі						
Балаларды қабылдау	Таңғы сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)					
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға кеңес: "Баланың үйдегі іс-әрекетін балабақшаның күн тәртібіне сәйкес ұйымдастыру".					
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Асханада кезекшілік атқару». Мәқсат-міндеттері. Балаларға кезекші міндеттерін өз			"Біз топ бөлмесінде және жатын бөлмеде терезе алды тақтайын дымқыл шүберекпен	"Күтушіге төсек салуға көмек көрсету". Мәқсат-міндеттері. Балаларға өз	"Біз орындықтарды орнына орналастырамыз". Мәқсат-міндеттері. Еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырманы мұқият және жылдам орындау.

өстінше және адал орындауды үйрету. Қолды мұқият жуу, кезекшінің киімін кино, үстелді дұрыс қою. Тамақтанғаннан кейін ыдыстарды тазалау. Еңбек дағдыларын дамыту, үстел жабдығындағы ретсіздікті көре білу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)		сүртеміз". Максат-міндеттері. Балаларға сумен жұмыс істегенде келесі ережелерді сақтауды үйрету, жемдерін түру, шүберекті сулау, құрғатып сығу, кірлеген шүберекті сумен шаю. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	(сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)
"Торғай-торғай тоқылдақ" артикуляциялық жаттығу. Максат-міндеттері. Балаларға мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркемсөзге		"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балаларға бірнеше бөліктерден тұратын тұтас суретті құрастыруды үйрету,	"Мен өзіммен бірге жолға аламын" ойыны. Максат-міндеттері. Логикалық ойлауды дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: заттардың суреттері бар суреттер. Баланызға жүзуге баруды ұсыныңыз. Бәрі сәтті өтуі үшін оған мұқият дайындалу керек, қажет нәрсенің бәрін жинау керек. Баладан бір суретті алып, бұл заттың

кызыгушылыкты арттыру. Торғай-торғай, токылдак, Жерден тары тары шокып ап, Бөгөгөсі томпайып Тойған козыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отыраар. (Халық ауыз әдебиетінен) (сөйлеуді дамыту) "Домино" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту және пысықтау; сейкес заттың бейнесін табулды, дұрыс атауды, оның атқаратын қызметі жайында			төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін тандағанда кателеспеу, кім өз суретін жылдам құрастырып, дұрыс атайса, сол бала жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). (сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар) "Ұшады құстар	дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту. Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырады, заттардың жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыз бен ұлдың киімдері). (сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар) "Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны.	қалай пайдаланатынын сұраңыз. Суреттердегі заттар әртүрлі болуы керек. Мысалы, бала доптың бейнесін алады: "Демалыс кезінде доп ойнай аласың, допты құтқару шеңберінің орнына қолдануға болады, өйткені ол батып кетпейді." Бала суретті алдына қойып, әртүрлі жерге саяхаттау үшін не қажет болатынын айтуды керек (шөл далада, пойызда, ауылда). (сөйлеуді дамыту, казак тілі, құрастыру) Санамақты жатқа айту жаттығуы. Максат-міндеттері. Керексөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Қалыр Мырза Әли "Санамақ". Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, кошқар, Қолық, құлан, Көжек, қоян, Бақа, шаян,
--	--	--	--	--	---

бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттері сәйкес келетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп кою, барлық карточкаларды бөрінен бұрын қойған бала жеңіп шығады. Қажетті құралдар: қос суреттер (бірдей), әртүрлі объектілер бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар. (сөйлеуді дамыту, құрастыру)				біздің бақта" жаттығуы. Максат-міндеттері. Балаларды құстардың қимылдарына елiктеуге машықтандыру; құстар әлемiне қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға құстардың ұшып-қонып жүргенi туралы бейнежазбаларды алдын ала көрсетуi мүмкін. (сөйлеуді дамыту)	Максат-міндеттері. Балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат - шапқылайды, жүреді, жатады, желиді, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады, жыбырлайды. Көбелек - ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығын қозғалтады.	Торғай, шымышық ... Сен, қал! Сен, шык! (сөйлеуді дамыту)
---	--	--	--	---	--	--

Танергені жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, екіге бөлінген секірмежіп төменде. 1-2 секірмежіпті жоғары көтеру, аяқтың ұшына тұру. 3-4 бастапқы қалып: аяқтың арасын сәл ашып тұру, секірмежіп төменде. 1- он жаққа бір қадам жасау, секірмежіпті жоғары көтеру. 2 - онға иігу. 3- тік тұру, секірмежіпті жоғары көтеру. 4- бастапқы қалып. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, секірмежіпті екі бүктеп ұстау, төмен түсіріп тұру. 1-2- отыру, секірмежіпті жоғары көтеру. 3-4 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқтың арасын кең ашып тұру, секірмежіп иықта. 1- денені онға бұру. 2- бастапқы қалып қа оралу. Бастапқы қалып: аяқ арасын сәл ашып, секірмежіпті арт жаққа ұстап тұру. Секірмежіпті алға қарай айналдыра отырып, кішкене үзіліс жасау, екі аяқты ауыстыру, екі аяқпен бір орында секіру. (дене шынықтығу, дербес әрекет)				
Танғы ас	Балалардың беті-қолын жуғызу, танғы асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті-қолды жуу. Ойын жаттығу. Нан кикымын шашпандар, Жерде жатса баспандар, Теріп алып, кастерлеп Торғайларға тастандар. (мәдени-тигиеналық дағдылар, көркем сөз, көркем әдебиет)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Арайлы таң, армысың! Шуақты күн, армысың! Жан досым, саған сәлем берейін,		Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Жарқырайды қаламыз, Жайнай түссін	Сәлем бердім досыма! Аман болсын арқашан! Асығамын қашанда!	Үлкенге сіз дейміз! Кішіге де сіз дейміз! Берін, берін құрметтеп, Бас иеміз біз. Жыл құстарының түрлерін

	Аман-есен бармысың! Жыл құстары туралы әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)		даламаз. Қайырлы таң, достарым! Құстар түрлерімен таныстыру, әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту)	Жайдарлы мінезді апайыма. Құстар туралы қызықты деректер. (сөйлеуді дамыту)	пысықтау. (сөйлеуді дамыту)
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-арекет	Дене шынықтыру "Саптарда кім бар?" Максат-міндеттері. Балаларға тепе-теңдікті сақтай отырып, қолын жоғары көтеріп алып, тақтай бойымен жүруді үйрету. "Ұйқыдағы түлкі!" ойыны. Максат-міндеттері. Ереже бойынша ойнауды үйрету. Жылдам жүгіру дағдысын дамыту. (дене		Дене шынықтыру "Кедергілерден секіру". Максат-міндеттері. Бір қатарға қойылған (5 м) кегілдердің арасымен оң және сол аяқпен кезек секіру дағдысын үйрету. "Қоян" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Қимылдарын қайталап көрсетуді үйрету. Еске сақтау, зейін, қимыл ептілігін	Музыка "Көгершіндер әні". Максат-міндеттері. Балалардың көгершіндер туралы әуенді қабылдау қабылдау қабылетін арттыру; әнді тыңдағанда дыбысты есту қабылетін жетілдіру. Дидактикалық ойын: "Көңілді паровоз". Максат-міндеттері. Балаларға прьесаларды сын-	Дене шынықтыру "Кедергілерден сүрінбей өтіп көр". Максат-міндеттері. Балаларға қимылды ойындар арқылы әртүрлі бағытта жүгіруді; допты екі қолымен бастан асыра кедергінің үстіне лақтыруды үйрету. "Допты қуалап ұста!" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Жерде домалап жатқан допты жүгіріп келіп алу, допты жоғарыдағы себетке лақтырып кіргізу.

	шынықтыру, сөйлеуді дамыту)			дамыту. Қазақ тілі "Ұй құстары. Жыл құстары". Мақсат-міндеттері. Балалардың құстар, жыл мезгілдері жайлы түсініктерін кеңейту, ұй құстары мен жыл құстары деп аталуының себептерін түсіндіру. (дене шынықтыру, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, математика негіздері, құрастыру)	сипатына қарай ажырата білуді үйрету. (музыка, сөйлеуді дамыту)	
2-танғы ас	Тағамның атауын есте сақтау, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)					
Серуенте дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын танбауыш арқылы табуды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)					
Серуен	Сауысқанды бақылау.			Торғайды бақылау.	Құстарды бақылау.	Құстың ұшуын бақылау. (қоршаған ортамен танысу,

(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы сауысқан құсы туралы түсініктерін тиянақтау; құстар әлеміне қызығушылықты арттыру; байқағыштыққа тәрбиелеу. "Сауысқан". Ала канат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қикандатқан сауысқан. (Ел аузынан)			(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері. Торғайдың тіршілігі, сыртқы ерекшеліктері жайлы түсініктері мен білімдерін тиянақтау, құстарды аялау сезімін тәрбиелеу. Торғайдың адамға жакын, бір топ болып мекендейтінін байқату; торғайдың, қысқы тіршілігі мысалында көрсетіп, өте төзімді, батыл құс екеніне көңіл аудару. Торғайдың сыртқы көрінісіне қарап, оның қоныр, сұр, кара түстерді байқауға	(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері. Балалардың ұғымындағы аула құстары, олардың тіршілігі жайлы білімдерін кеңейту; құстарға сүйіспеншілікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға ойын аланына немесе бау-бақшаға ұшып келген құстардың дыбыстарын тыңдатады да, оларды ажыратуды ұсынады. Құстардың түрі көп болмаса, педагог смартфонна жазылған құстардың	сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Мақсат-міндеттері. Құстардың әртүрлілігі, олардың қозғалу тәсілі жайлы түсініктерін нақтылау. Педагог ұшып-қонып жүрген құстардың қимылдарына көңіл аударды, балалардан құстар неге дәл осылай қимылдайтынын анықтайды. Қанаттарының көмегімен құстар бір орыннан екінші орынға, жерді бастай ұшып барады, аспанда қалықтайды. Құстардың қанаттары қауырсындардан тұрады. Құстар аяқтарымен жүреді және секіреді. Мысалы, түйеқұс жылдам жүгіреді. Құстар әуеле қанаттарын желкендей жайып қалықтайды. Мысалы, бүркіт биік ұшып, қалықтап, өз көретін аңиды. Балаларға құстардың ұшып, қалықтап жүретінін бейнежабадан көрсету. Ересектермен бірге орындالاتын қарапайым енбек тапсырмалары: бақша
--	--	--	--	--	---

Еңбек әрекеті: далаға шығарылған материалдарды жинау. Максат-міндеттері. Балаларғасеруеннен кейін орындарын ретке келтіруді үйрету: ойыншықтарды тазалау және жинау, себетке салу. (сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру, қоршаған ортамен танысу)			болатынын көрсету. "Т орғай". Т орғай, торғайсың, жылдамсың, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмайсың. Шомылып ал шалшыққа, Қона ғой біздің баққа. шынықтыру, қоршаған ортамен танысу)	дыбыстарын тыңдатып, дұрыс атауды ұсынады. Балалар құстардың үнін сөзбен қалай айтуға болатынын түсіндіреді. Т орғай - шырылдайды. Қарға - қарқылдайды. Сауысқан - шықылдықтайды. Бөдене - бытпылдайды. Бұлбұл - сайрайды.	үлескесін ағаш үгінділерімен жабу. Максат-міндеттері. Жұппен жұмыс істеуді үйрету; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. "Қайда жасырылғанын тап" қимыл-қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Кеңістікті бағдарлауды, ақыл-ой қабілетін дамыту. "Жоғары - төмен" қимылы жаттығуы. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Балаларды мәтіннің мәніне, ыртағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына қызынушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - колдарыңды жоғары созып шапалақтайсыңдар, "төмен" десем - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыр алтын құм. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте.
---	--	--	---	---	--

Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф серелеріне киімдерін орналастыру, колдарын жуу.				
Түскі ас	Гигиеналық дағдылар Балаларға қолын жуар алдында жөндерін түруді, суды жан-жағына шашыратпай бетін жууды үйрету; дәретханадан кейін және кәжет болғанда қолды жууды үйрету. Көркем сөз Дос бол сабын, сүмен сен, Жий-жиі жуын сен, Танертен де кешке де, Жуын күндіз, кешке де, Жуын күндіз, түсте де, Жуын тамақ алдында, Жуын тамақ соңында, Жуын ұйықтар алдында, Жуын ақ таң атқанда. (мәдени-гигиеналық дағдылар, көркем сөз)				
Күндізгі ұйқы	«Айна» ертегісін оқып беру, балаларды ұйықтату. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)				
Бірте-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. «Қайық». Төсекте ішпен жату, қолды иекке таяп қою, жартылай тұрып оңға-солға тербелу. «Кемпіркосақ». Төсекте арқамен жату, аяғымен ауада шеңбер сызу. «Тышқандар». Массажды кілемшеде аяқтың ұшымен және өкшемен тұрып айналу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дене шынықтыру, дербес әрекет)				
Бесін ас	Үстел үстіндегі асқа назар аудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері. (мәдени-гигиеналық дағдылар)				
Балалардың дербес әрекеті (бау кимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және	Зейінге жаттығу. "Бірдей екі үйректі тауып ал".	Математика негіздерінен ойын-жаттығу	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу	Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу	Максат-міндеттері.

тағы басқа әрекеттер)					
міндеттері. Зейін, еске сақтау, ойлау, сөйлеу кабілеттерін дамыту.	санайық". Мәсәт- міндеттері. Балаларға заттарды ғана емес, дыбыстарды да санауға болатынын түсіндіру. Дамытушы жаттығуы. "Құс қайда ұшты? Көрсет." Мәсәт- міндеттері. Сөйлеу тілін, көністікті бағдарлауды, зейінді дамыту.	ертегісі. Мәсәт- міндеттері. Балаларды "Мысық, қораз және түлкі" орыс халық ертегісінің мазмұнымен таныстыру. Дидактикалық ойын: "Жыл құстарын тап". Мәсәт- міндеттері. Құстардың суреттерінің арасынан жыл құстарын табуды үйрету. Зейін, сөйлеу, еске сақтауды дамыту.	Балаларды тырнамен таныстыру, тырнаның ерекше қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту. "Тірек суреттер арқылы тырна туралы әңгімеге" шығармашылық ойынды. Мәсәт-міндеттері. Балалардың тырна туралы білімдерін ертегі негізінде пысықтау.	Балаларды тырнамен таныстыру, тырнаның ерекше қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту. "Тірек суреттер арқылы тырна туралы әңгімеге" шығармашылық ойынды. Мәсәт-міндеттері. Балалардың тырна туралы білімдерін ертегі негізінде пысықтау.	Балаларды тырнамен таныстыру, тырнаның ерекше қасиеттері туралы түсініктерін кеңейту. "Тірек суреттер арқылы тырна туралы әңгімеге" шығармашылық ойынды. Мәсәт-міндеттері. Балалардың тырна туралы білімдерін ертегі негізінде пысықтау.
Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Жыл құстары жылы жаққа ұшты. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [Ұ], [Ү] дыбыстары". Мәсәт- міндеттері. Балаларға жыл құстары туралы түсіндіру; [Ұ], [Ү] дауысты дыбыстар жөнінде ұғымдар қалыптастыру; дауысты дыбыстардың сөздердің құрамында жінішке және жуан болып естілуін түсіндіру.	Қоршаған ортамен таныстырудан ойын-жаттығу "Бұлбұл". Мәсәт- міндеттері. Балаларды бұлбұлдың сыртқы көрінісімен	Жаппырудан ойын-жаттығу "Көшіктегі торғайлар". Мәсәт- міндеттері. Балаларға шаршыдан шенберді	"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мәсәт-міндеттері. Белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточканы біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, еске сақтау кабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті- карточкалар. Барысы.	"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мәсәт-міндеттері. Белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточканы біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, еске сақтау кабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті- карточкалар. Барысы.	"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мәсәт-міндеттері. Белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточканы біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, еске сақтау кабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Әртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті- карточкалар. Барысы.

Кимылды ойын.	таныстыру,	шығарып кию	Балалар суреттердегі белгілі
"Қаздар!	бүлбүл туралы	аркылы	табиғат құбылыстарына
Ұшындар!"	түсініктерін	торғайдың басы	мұқият қарап, составить
Максат-	кенейту.	мен денесін	логикалық жұптар құрайды.
міндеттері.	Дидактикалық	жапсыруды,	Логикалық жұптар тізбегі
Балаларға ойын	ойын. "Құстар	дайын	мынандай болуы мүмкін:
шартына сай	қалай	дайындалмаларды	тамшы-жанбыр; тамшы -
қозғалуды үйрету;	дыбыстайды?"	пайдаланып	шатырдағы мұз тамшысы;
ойындағы мәтін	Максат-	торғайдың	тамшы - тұман; тамшы -
бойынша	міндеттері.	канаттарын	кемпіркосақ; тамшы - мұз;
диалогке	Балаларға	жапсыруды	тамшы - бұлақ; жапырақ -
қатысуға, рөлді	құстарды сыртқы	үйрету.	ағаш; жапырақ - бұтақ;
сөздеріне сай	бейнесі және	Дидактикалық	жапырақ - гүл және тағы
атқаруға	дыбыстауы	ойын. "Құстың	басқа.
жаттықтыру;	бойынша бір	ұясы".	Сюжетті-рөлдік ойын.
белсенді қарым-	бірінен	Максат-	"Театр".
катынасқа,	ажыратуды,	міндеттері.	Максат-міндеттері. Ойын
шапшандыққа,	тануды үйрету.	Геометриялық	барысында балалар мен бірге
зеректікке	Сюжетті-рөлдік	пішіндерден	театрдың манызы, адам
тәрбиелеу.	ойын.	құстың ұясын	өміріне кандай пайдасы бар
(дене	"Отбасы".	құрастыруды	екенін анықтау; әртис,
шынықтыру)	Максат-	үйрету.	режиссер, оператор, жарық
Сюжетті-рөлдік	міндеттері.	Вариативті	беруші, гардеробшы,
ойын.	Балалардың	компонент.	капельдинер, костюм
"Асхана".	отбасы мүшелері	Математика	бойынша декоратор, суретші,
Максат-	туралы	негіздері	лицеист сияқты мамандар
міндеттері.	түсініктерін	"Алан мен Дана	туралы білімдерін бекіту;
Балалардың	бекіту; отбасы	конакта".	жағымды қарым-қатынас
асханада жұмыс	мүшелерінің	Максат-	орнату; мәдениет
істейтін	жанұядағы рөлін	міндеттері.	орындарындағы тәртіп

мамандар: аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері жайлы білімдерін, әдептілік ережелерін меңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтану әдебін, оларды сақтауға ынғалануды бекіту; еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас құруға тәрбиелеу. Алдымен педагог бабалармен аспаздың адамдар (тұтынушы) тәтті-дәмді тағамдар әзірлеу жұмысы туралы әңгімелеседі.				пысықтау; үлкенге құрмет сезімдерін, жақынына сүйіспеншілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыстар, алжапқыш, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орнамал, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника және тағы басқа. Барысы. Балалар отбасы мүшелерінің рөлдерін өзара бөлісіп алады да, өздеріне қажет киімдер мен құралдарды алып, өз орындарына барады.	Балаларды 5 санының жасалуымен және 5 цифрмен таныстыру; цифрларды суреттермен сәйкестендіру; 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту. Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрастыру". Максат-міндеттері. Балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар.	ережелерін пысықтау; сөйлеу мәнерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Сахна орны. "Театр" жазбасы; сахна макеті, сахналық қойылымдарға қажет (үй, ағаш, қоршау және мүмкіндігіне қарай перделер және тағы басқа), кейіпкерлердің костюмдері, кейіпкерлер қолына ұстайтын құралдар. Барысы. Педагог балалармен бірге театрда қандай қойылымдар қойылатыны жайлы суреттерді қарастырады, көрермендер мен әртістер арасындағы айырмашылықтарды анықтайды. Көрермендер алдында қойылым орнында режиссер, дыбыс режиссері, оператор, жарық беруші, костюм әрлеуші, суретші, әрлеуші сияқты мамандар еңбек ететінін айтылады.
--	--	--	--	---	--	---

Балалармен жеке жұмыс	«Сикырлы суреттер».			«Танып ал да, атын ата».	Тыныс алу жаттығуы: «Мен құйынмын».	Дидактикалық ойын "Құстарды көлеңкесінен таны".
	Максат-міндеттері. Балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау үрдістерін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі сурет қиындылары. Ойынның мазмұны: балалар алдарындағы үлгі бойынша қиындылардан сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме құрауды ұсыну. (сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі)			Максат-міндеттері. Заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі ойыншықтар немесе суреттер. Ойынның мазмұны: балаларға әртүрлі ойыншықтарды көрсету. (математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)	Мен құйынмын, құйынмын, Шан тозанды үйірдім. Ү-ү-ү-ү-ф! Кездескеннің барлығын Ұшырамын деп шүйілдім. Ү-ү-ү-ү-ф! Өлең жолын тәрбиеші айтты, әр екі жол сайын балалар тыныс алу жаттығуын жасайды. (дене шынықтыру, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)	Максат-міндеттері. Баланың зейін қабілетін дамыту, затты сөзбен сипаттауды, ұқыптылыққы үйрету. Құстардың суреттерін құстардың көлеңкесімен сәйкестендіреді. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)
Серуенге дайындық	Максаттары: - киімді дұрыс бүктеуді, ілуді, аяқ-киімді түзу қояды әдетке айналдыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс киінуге (шешіне) дағдыландыру; - шкафта ілінген, қойылған бас киім, сырт киім, аяқ-киім сияқты заттардың орындарын білуге, тәртіп сақтауға тәрбиелеу;					

	- ауа райына сай киінгенін қадағалай болуд, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)			
Серуен	Серуенте қызығушылықтарын ояту. "Жыл құстары" тақырыбында жеке әңгімелесулер. (дербес әрекет)			
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін орналастыру, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)			
Балалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап бұрышында: өткен тақырыптар бойынша суреттерді қарау, сипаттау; ертегілерді есте жаңғырту, кейіпкерлердің сөздерін қайталау. (коммуникативті дағдылар, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қазақ тілі) Музыкалық аспаптармен ойындар. "Ас атасы - нан" тақырыбында әндер жаттау, тыңдау. Аспаптармен ғанысу, ойындар. Қазақтың ұлттық күйлерін тыңдау. Ертеңгілікке дайындық. (музыка) Өнер бұрышында "жыл құстары" тақырыбында мүсіндеу, жапсыру, суретін бояу. (шығармашылық дағдылар, сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) Теартлық қойылымдар. «Табиғат балалардың дүниетанымын, тіл байлығын дамыту. - Табиғат дегеніміз не? Табиғат – жер, тау, ағаш, су, орман, өсімдіктер мен жан-жануарлардан тұратын қоршаған орта. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет) Еркін ойындар.			
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кенес)	Ата-аналарға кенес. "Балалардағы агрессивті мінез-құлықтың бастаулары".		Кенес: "Ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген кезде өзін қалай ұстау қажет?"	Ата-аналарға кенес: "Баланың үйдегі іс-әрекетін балабақшаның күн тәртібіне сәйкес ұйымдастыру".
				«Бүгін біз не үйрендік?» ата-аналармен сұхбат жүргізу.

ТӘРБИЕЛЕУ-БІЛІМ БЕРУ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Білім беру ұйымы (балабақша/шағын орталық, мектепалды сыныбы)					
Топ/сынып	Ересек топ				
Тобы, топтың реттік саны, атауы					
Балалардың жасы	4 жасар балалар				
Педагогтің аты-жөні					
Жоспардың құрылу кезеңі (апта күндерін, айды, жылды көрсету)	31.10-04.11.2022ж.				
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау	Танты сүзгі: балалардың терісін, дене қызуын, сыртқы көрінісін тексеру. Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу және оларға қолайлы жағдай жасау. Баланың көңіл күйін, оның жеке пікірін, қызығушылығын анықтау. (сөйлеуді дамыту)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Әңгімелесу. Ата-аналарға балабақшаға уақытында келуді ескерту. Ата-аналарға балалардың газалықтарын қадаталауды ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (бау қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	"Бөлме өсімдіктеріне бүріккіш пистолеттен су бүрку". Максат-міндеттері. Жана еңбек дағдыларын үйрету; балалардың жашырақтарға ылғалдың қажеттігі туралы түсініктерді бекіту; өсімдіктерге ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Балаларға өсімдіктерді суару	"Кір сүлгілерді ауыстыру". Максат-міндеттері. Еңбекке тұрақты қызығушылықты сақтау, тапсырманы мұқият орындауға ұмтылу. Сүлгіні ілгішке іліп қоюды үйрету. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	"Шешіну бөлмесінің шкафындағы тәртіп". (тәрбиешінің көмекшісімен бірге) Максат-міндеттері. Балаларға жеке шкафтарында тәртіп сақтауды үйрету; шкафты киім мен аяқкиімнен босату, серелерді дымқыл шүберекпен сүрту және киімді ұқыптылықпен бүктеп, орнына жинап	"Орындықтарды жуу". Максат-міндеттері. Балаларға тәрбиешінің көмекшісіне көмектесуге, топтық бөлмедегі орындықтарды таза ұстауды үйрету; оларды дымқыл шүберекпен сүртуді; орындарына қоюды үйрету. Еңбек дағдыларын дамыту,	"Біз топ бөлмесінде және жатын бөлмесіндегі терезе аялындағы тақтайды дымқыл шүберекпен сүртеміз". Максат-міндеттері. Балаларға сумен жұмыс істегенде келесі ережелерді сақтауды үйрету: жеңді түру, шүберекті сулау, құрғатаып сығу, крплегенде сумен жуып-шаю. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)

кажеттілігін өз бетінше анықтауды үйрету (топырақтың түсі мен күйіне, өсімдіктің пайда болуына байланысты), суару техникасын еске түсіру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, сурет салу)	кою. Еңбекқорлықты, тәртіпті көре білуді, ұжымда бірлесіп еңбек етуді үйрету. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары)	жұмыс кезінде мәдени-гигиеналық талаптарды сақтау қабілетін қалыптастыру. Ересектерге көмектесуге ынталандыру, олардың жұмысын құрметтеуге тәрбиелеу. (сөйлеуді дамыту, еңбек дағдылары, дербес әрекет)		
Саусақ жаттығуы 1. Шынжыр. Он және сол қолдың бас бармағы мен балаң үйрек саусағын түйістіру, оларды өзара айкасытру, шынжыр жасау. 2. Піл: он қолдың алаканы жайылып тұрады. Сол қолдың саусақтары бас бармақ пен кішкене бөбек артқы аяғы болса, балаң үйрек пен шылдыр шүмек алдыңғы аяқтар, ал ортанғы саусақ пілдің тұмсығы болады. 3. Дөп: алақандар бір-біріне жабысады. (дөп пішінін жасайды) 4. Тұл: қолдар, саусақтар жоғары қарайды. Алақандар	Үстел ойыны. «Сурет бойынша жинастыру». Максат-міндеттері. Қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру. (танымдық дағдылар) Көркем сөзді манерлеп оқу жаттығуы. Максат-міндеттері. Балалардың көркем сөзге қызығушылықтарын арттыру; манерлеп оқуға ынталандыру. Тәттісін-ай, мына жеміс-жидектің, Сүйсініп-ақ жейміз оны табетпен. Сүт ботқасын таңғы асқа береміз. Денсаулыққа пайдалысы-ет екен	«Бұлт неге ұқсайды?» Максат-міндеттері. Әртүрлі заттар мен жануарлардың сыртқы бейнесін табуды үйрету. Қиялын, шығармашылық қабылдауын дамыту. (танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу) "Жанбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың жанбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына қызығушылықты арттыру.	«Мысық пен тышқан». Тышқан қашты мысықтан, (еңдене саусақтармен қашады) Жылдамдаптып жүгірді. (жылдам жүгіреді) Орын тапты қуыстан, (екі қолының саусақтарын айкастыра жүлдырықтайды) Зәресін мысық ұшырды. Қарады мысық тесіктен, (көздерімен жан-жаққа қарайды) Тышқанға: «Бері шык!» -деді. (қабағын түйеді) Еденді ұрды «Тук-тук!» деп, (айқасқан жүлдырығымен еденді ұрады) Тырналады, кетпеді. (еңденді тырналайды) Былай-былай тартады.	«Жұбын тап». Максат-міндеттері. Балалардың ақыл-ойын, тілін дамыту, зейінді болуға тәрбиелеу. Ойын атрибуттары: жемістер мен өкпелестерге байланысты текшелер. Ойынның барысы: ойында 3-4 бала қатысуға болады. Балалар суреті бар текшелерді (доминанты) бөліп алады да, қызықты ойын бастайды. Атаы аталған бала текшені бірінші болып қояды, қалған балалар қойылған суретке байланысты өздерінде бар текшелерді рет-ретімен қояды. Кімнің қолындағы текше бұрын бітсе, сол бала жеңіске жетеді. (сөйлеуді дамыту, танымдық дағдылар) "Көгеністі ата" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын байыту; көгеністер

	айшанақпен қосыла түштері өзара жанасады. Саусақтар ашылады. Осы жаттығуларды орындай отырып, мына өлең жолдарын айтады. Саусақтар шынжыр болады, Ұзымейді тартсаң да, Ал, піл келіп шынжырды, Ұзіп кетті басқанда. Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. (сөйлеуді дамыту) "Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көгөністер). Мақсат-міндеттері. Балалардың жеміс пен көгөністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру.	Ұннан піскен бауырсағым, бәлішім, Тәттілерім дастарқанның сені шың. Жеміс-жидек деруменге бай екен, Ең дәмдісі піскен тәтті нан екен. Д. Бұланбаева. (көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)	Педагог балаларға әртүрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Педагог балаларға жанбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді жылдам тауып алу керектігін айтады. Жанбырдың қалай пайда болғанын бейнелейтін суреттер тізбегіне қарап, балалар педагогпен бірге жанбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жанбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпірқосақ, қар жауынды, бүршіктің атқаны, жанырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)	(айқасқан жұдырығын екі жаққа тартады) Бұза алмады қамалды. Амалы құрып мысықтың, Үйіне қарай қайтады. Қуанып тышқан есікті, (айқасқан жұдырығына қарап үрлейді) Жәй ғана кеп үрледі. «Алақай, есік ашылды!» - деп, (қолдарын айқара ашады) Ініне қашып үлгерді. (еленде қайта жүреді) (сөйлеуді дамыту)	мен жемістердің денсаулыққа пайдасын туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру, сұраққа толық жауап беруге ынталандыру. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)
Танертенгі жаттығу	Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, екіге бөлінген секірмежіп төменде. 1-2 секірмежіпті жоғары көтеру, аяқтың ұшымен тұру. 3-4 бастапқы қалып: аяқ арасын сәл ашып тұру, секірмежіп төменде.				

	1 он жаққа бір кадам жасап, секірмежіпті жоғары көтеру. 2 онға илду. 3 тік тұру, секірмежіпті жоғары көтеру. 4 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: негізгі тұрыс, секірмежіпті екі бүктеп ұстап, төмен түсіріп тұру. 1-2 отыру, секіртпені жоғары көтеру. 3-4 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқтың арасын алшақ қою, секірмежіп иықта. 1 денені онға бұру. 2 бастапқы қалып. Бастапқы қалып: аяқты сәл ашып, секірмежіпті арт жаққа ұстап тұру. Секірмежіпті алға қарай айналдырып, біраз үзіліс жасап, екі аяқты ауыстыру, бір орында екі аяқты бірге қосып секіру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)				
Танғы ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, шай қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, ауыздағы асты асықпай шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тәртіп сақтау) Біздерде бар қасықтар Сикырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар танғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындықта дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	"Көгеністер дүкені" тақырыбына әнгімелесу. Максаты-міндеттері. Балалардың көгеніс дүкені жайлы түсініктерін нақтылау, сөйлеу тілін белсендіру: көгеністер мен жемістерді, сатушы мен сатып алушының әрекеттерін нақтылайтын етістіктерді, сапалық сын есімдерді атау.	«Сәлемдесу». Балалар екі-үш жұп құрап тұрады. Әртүрлі елдің адамдарының сәлемдесу рәсімін көрсетеді. (сөйлеуді дамыту)	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың жыл мезгілдері жайлы білімдерін бекіту, мезгілдік өзгерістерді талқылау. Құралдары: жыл мезгілдері туралы суреттер. (сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)	Күздің кереметі тақырыбындағы суретке қарап әнгімелесу. (сөйлеуді дамыту)	"Жомарт күз" тақырыбын пысықтау, тақпақ айту, жұмбақтар жазыру. (сөйлеуді дамыту)

	(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру "Кедергілерден секіру". Максат-міндеттері. Бір қатарға қойылған (5 м) кегілердің арасымен он және сол аяқпен кезек-кезек секіру дағдысын үйрету. "Қоян" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Балаларды бірінін артынан бірін тұрғызып, қоян сияқты жүтіріп келіп, сәбіз жегендей қимылдарды үйрету. (дене шынықтыру)	Қазақ тілі "Не, қалай дыбыстайды? Үй жануарлары мен төлдері. Ақырын - қатты". Максат-міндеттері. Балалардың үй жануарлары туралы түсініктерін кеңейту, үй жануарлары төлдерінің атауларымен таныстыру; "қатты - ақырын" қимыл-әрекетінің белгілері жайлы түсініктерін қалыптастыру. (қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу) Дидактикалық ойыны. "Соқыр теке". Максат-міндеттері. Балаларға ән айта жүріп, епті, әрі жылдам болуды үйрету. (музыка, сөйлеуді дамыту)	Дене шынықтыру "Кедергілерден сүрінбей өтіп көр". Максат-міндеттері. Балаларға қимылды ойындар арқылы түрлі бағытта жүтіруді; дөпты екі қолымен ұстап, бастан асыра кедергінің үстінен лақтыруды үйрету. "Дөпты қуалап ұста!" қимылды ойыны. Максат-міндеттері. Жерде домалап жатқан дөпты жүтіріп келіп алу, дөпты жоғарыдағы себетке лақтырып салу. (дене шынықтыру)	Музыка "Жомарт күз". Максат-міндеттері. Балалардың әннің сөздік мазмұнын түсіне білу қабілетін қалыптастыру; музыкалық жетекшімен бірге ән айту қабілетін жетілдіру; ырғақты сезіне білу қабілетін дамыту; дауыс жаттығуларын орындау кезінде дұрыс ән айту дағдысына үйрету. "Музыка бояулары" музыкалық-дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балаларды көңіл кұйді білдіруге үйрету. (музыка, сөйлеуді дамыту)	Дене шынықтыру "Озамын десен - зерек бол". Максат-міндеттер: балаларды қатарға бір-бірден сапқа тұруға; 1-1,5 минут ішінде баяу қарқынмен үздіксіз жүтіруге үйрету. "Тордан дөпты өткізу" ойыны. Максат-міндеттер:
2- таңғы ас	Тағамның атауын есте сақтауға, тазалыққа бейімдеу. "Тәбетіміз ашылды, ас болсын!" (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				
Серуенге дайындық	Балаларға өз киімдерін тануды, атауды, өз шкафын танбадауыш арқылы табууды үйрету. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)				

Топырақты бақылау. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу, сурет салу)	Бірінші қатқакты бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)	Шалшық суудың бетіндегі үлдір кабыршағын бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)	Желді бақылау. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз)	Ересек балаларды бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз)
Максат-міндеттері. Ауа райына байланысты топырақтың қасиеті артүрлі болатынын көруді үйрету. Тақпақ. Асқаржан Сәрсекөв «Күзгі көрініс». Күздің салқын самалы Аймалайды мандайдан. Алып қашып барады Жапырақты сарғайған.	Максат-міндеттері. Сыртқы белгілерге қарап, ауа райын анықтауды үйрету. Табиғатта болып жатқан өзгерістерді (қатқакты) бақылау, күзгі ауа райымен салыстыру. Тақпақ. Х. Тағаров «Алтын күз». Дәнге толып қызыл қырман, Қырман басы қызыл думан. Мөлдіретіп жүзімдерін, Келді алтын күзім менің. Молшылық күз – берекес күз, Берекес күз – мереке күз. Қимылды ойын. «Балалар бақшаға шықты» (поляк ұлттық ойыны). Жануардың рөлін тандау және олардың қимыл-қозғалысын дәл келтіре білуге еліктеу. "Бовулар" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру)	Максат-міндеттері. Мұз бастапқыда мөлдір, жұқа шыныдай незік болады. Температураның төмендеуі кезінде су мұзға айналуын ескеріп, жалпы қорытынды жасау. Жұмбақ. Отқа жанбайды, Суға батпайды. (Мұз.) Тәжірибе: «Шалшықты айналып өту». Қимылды ойын. «Өзіне жұп табу». (дене шынықтыру) Белгі бойынша ойын барысында аланда орын ауыстыру, өз жұбын табу. Еске сақтауды, қимыл жылдамдығын жетілдіру. "Мысық пен тышқан" қимыл- қозғалыс ойыны. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Балаларға ойын шартына сай ойнауды	(қоршаған ортамен танысу, көркем сөз) Максат-міндеттері. Балаларға желге, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақтар, жалаулар мен бұтақтарға қарап, далада желдің барын немесе жоғын байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып тұрғанын немесе баяу есіп тұрғанын айтады. "Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығу. (математика нетіздері, сөйлеуді дамыту) Максат-міндеттері. Балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу кабілеттерін жетілдіру; он мен сол жақты	(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз) Максат-міндеттері. Ересек балалардың (мінсз-құлықтарын, ойындарын), кіміне назар аударуды, киім түрлерін, арқайсын өз атауларымен атауды (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шалбар және тағы басқа); киім және ауа райы арасында байланыс орнатуды үйрету. Ересек балалар арасында мейірімді қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Балдырған баламыз, Балдырған баламыз, Досты көп табамыз. Қашан да, қайда да. Достар бір-біріне Сенімді боламыз. Екі деген екі дос Бірін-бірі қимайтын. Артық-кемді етпей сөз, Бірін-бірі сыйлайтын. Қимылды ойын. «Ақ аюлар». (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Ұжымдық тапсырмаларды орындауды үйрету, қарапайым өзара қарым- қатынас кабiлетін қалыптастыру. "Шенберден шенберге" қимылды ойын-жаттығуы. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Балаларға бағытты ауыстырып, шенберден шенберге екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін

оны күректен казу кыын болады, өсімдікті де жұлып алуда келмейді құрғақ боғасын, ол үзіліп қалады.	Максат-міндеттері. Балаларды жүгіру бағытын өзгертіп, жылдамдықпен жүгіре білуге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамлығын дамыту; достыққа тәрбиелеу. Балалар "Бояушыны" санамақ арқылы тандайды, қалғаны "Бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әр бала ешкімге айтпай, өзіне бояу түсін тандайды, "Бояушы" сұраған кезде ғана өзі ойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "Бояуды сатушы" болып, "Бояушы" бояуды сатып алуда келгенде "Бояушының" қандай түсті тандағанын анықтайды. "Бояушы" алаканымен "сатушы" алаканын келісілген санға сәйкес шапалақтайды, "Бояуды қуалап" кетеді.	Үйрету, рөлді дәл атқаруда бейімдеу; зәректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалғарып жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "Тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер жасап, мына сөздерді айтады: Мысығымыз момыкан, Жүреді аулада андамай. Тышқан көрсе - бас салады! Кім тышқанды күтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолды	ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойды дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттергі жаулаулар он және сол жаққа желшілдер тұр). - Суреттерге мұқият қарайық, далада желдің барын немесе жоғын анықтап көрейік. Далада жел бар болса, оның қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа қарай соғып тұр. Екінші суретте жел он жаққа қарай соғып тұр. "Аққу-қаздар" ойыны. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үйлестіріп, жылдам	дамыту. Еңбек: сырғанану жолын өзділеу. Ұжымдық тапсырмаларды орындау. Үлкендерге қолдарынан келгенінше көмек көрсетуге тәрбиелеу. Өз бетімен ойындар: ересек балалармен бірлескен ойындар. Жүргізуші рөлін өз мойнына ала білуді қалыптастыру; белсенділікке, дербестікке тәрбиелеу. Балалардың бастамашылдығын ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, ойын тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.
--	--	---	---	--

	Егер "боюу қашып" кайтып келсе, "боюушы" боюуды сатып алуға қайта келеді. "Боюу" ұсталынса, оны сомдаған бала "боюушы" болады. "Боюушы" балалар тандамаған түсті айтса, өзге түсті қалауға мәжбүр болады. Еңбек: қыстығүні тотылдарды коректендіру үшін бұтақтарды жинау. Бір-біріне көмектесуге тәрбиелеу. Табиғат бұрышының мекендеушілеріне сүйіспеншілікті арттыру. Өз бетімен ойналатын ойындар: ойын тандауда, ойға алғанын іске асыру дербестігін дамыту, белсенді болу.	жоғары көтеріп, "тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек, біресе қолдарын көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп тұру керек. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Еңбек: ағаштардың қасына түскен бұтақтарды жинау. Берілген жұмысты жауапкершілікпен атқару. Өз бетімен ойналатын ойындар. «Зырылдауықтармен ойын». Балаларды ойынға қызықтыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	жүтіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "акку-каздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог карама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортанғы екі шетінде (санамақпен тандалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Акку-каздар, қайдасындар? Қайда қонып, қайда ұшасындар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді сол жаққа! Осы сөздерден кейін, балалар карама-қарсы жаққа жүтіруге ("ұшып") ұмтылады.	
Серуеннен оралу	Балаларды киімдерін жүйелі шешінуге дағдыландыру, шкаф сөрелеріне киімдерін жинау, қолдарын жуу. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет)			
Түскі ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, шай қасық, шанышқы);			

	майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиімділік қажеттілігі.) Біздерде бар қасқырлар Сикырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындағанда дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындағанда дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)			
Күндізгі ұйқы	Релаксацияға арналған жаттығу: "Менің көзім". Максат-міндеттері. Тыныш ұйқыға қолайлы жағдай жасау.			
Бірге-бірте тұрғызу, сауықтыру шаралары	Жалпақтабандықтың алдын алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекітіп, мәдени-гигиеналық дағдыларын орындау. «Қайық». Төсекте ішпен жатып, қолды иекке таяп қою, жартылай тұру, оңға-солға тербелу. «Кемпірқосақ». Төсекте арқамен жату, аяғымен ауада шеңбер жасау. «Тышқандар». Массаж кілемшесінде аяқтың ұшымен және өкшесімен айналып тұру. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, дене шынықтыру)			
Бесін ас	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (ас қасық, ша қасық, шанышқы); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, асты ауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғанда сөйлемей; әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тәртіп сақтау.) Біздерде бар қасқырлар Сикырлы екен құралдар. Қолға қасық аламыз. Дәмді астан аламыз. Осы сөздерден кейін балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану кезінде тәрбиеші балалардың орындағанда дұрыс отыруын қадағалайды. Бала орындағанда дұрыс отырмаса, оған түзу отыру керектігін айтуға болады. (мәдени-гигиеналық дағдылар, дербес әрекет, көркем сөз)			
Балалардың дербес әрекеті (базу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Сөйлеуді дамытудан ойын-жаттығу "Балалардың қолынан қорек іздеген тининнің суреті бойынша әңгіме құрастыру". Максат-міндеттері. Балаларға сурет бойынша әңгіме	Сурет салудан ойын-жаттығу "Үлкен және кішкентай қарбыздар". Максат-міндеттері. Балаларды суреттің бояудың бетіне шығуы деп аталатын сурет салу әдісімен	Математика негіздерінен ойын-жаттығу "Күзгі орманның ғажайыптары". Максат-міндеттері. Балаларға түсініктер беру.	Көркем әдебиеттен ойын-жаттығу "Кішкентай бағбан". Максат-міндеттері. Балаларды «Кішкентай бағбаншы» әңгімесімен таныстыра отырып, әңгімеде кездесетін көркем сөздердің
			Мүсіндеуден ойын-жаттығу "Жемістер". Максат-міндеттері. Балаларды жемістердің негізгі пішінін, алма, алмұртқа тән ерекшеліктерді білуге, бөлшектерді саусақтың және кескіштің көмегімен келтіре отырып, екі қолмен мүсіндеуді үйрету.	

құрастыруды түсіндіру; суретті сипаттауда, сол суреттегі оқиғаларға қатынасын білдіру үшін, өз ойын айту түсіндіріп амалдарымен таныстыру.	таныстыру; бормен көлемдері әртүрлі дөңгелектерді салып, ішін тіке жатқан ирек сызықтармен безендіріп, қылқаламмен дөңгелек суілбасының бойымен, үстінен жасыл бояумен бояу техникасына үйрету.	Сюжетті-рөлдік ойын. "Супермаркет". Максат-міндеттері. Балаларды өз ойын жоспарын құрдастарының жоспарларымен үйлестіруге үйрету, ойын барысында рөлдерді өзгерту. Балаларды қоршаған ортадағы өмір туралы білімдерін ойындарда кеңінен қолдануға шақыру; диалог сөйлеуді дамыту. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі) Вариативті компонент.	мағынасын түсіндіру.	Дидактикалық ойын. "Қайсы үлкендеу?" Максат-міндеттері. Зерттелетін заттың пішіні мен көлеміне назар аударып отырып, сын-сипатын байқауды және атауды үйрету.
Қимыл-қозғалыс ойыны. «Мысық пен тышқан». Максат-міндеттері. Балаларды ептілікке, шапшаңдыққа үйрету. Құралдар: мысық пен тышқанның маскасы. Ережесі: балаларды шеңберге тұртызып, араларынан мысық пен тышқанды белгілеп, мысық тышқанды қуады, тышқан мысықтан қашады. Тышқан ұсталып қалса, балалар ауысып, ойын басынан бастап ойналады. (дене шынықтыру)	«Дауысына қарай ажырат» дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың үй жануарларының дауыстары жөнінде білімдерін тексеру және жетілдіру. - Балалар, мен сендерге әртүрлі дауыстарды саламын, ал сендер сол дауыс қай жануардың дауыс екенін табысыңдар. (қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)	Құрастыру "Жолдағы серігің". Максат-міндеттері. Балаларға құрамында: цилиндр, тақтайша, призма, кірпіш, текше бар құрылыс материалдарының жинағынан жеңіл көлемді құрастыруды үйрету; көпшіктің бөліктерін атау; көлік және оның түрлері туралы, көлемді қандай мақсатта қолдану керектігі туралы түсініктерін дамыту.	"Көкөністі танып, атауын ата" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың сөздік қорын байыту; дене аулық үшін көкөністер мен жемістердің пайдасы туралы түсініктерін қалыптастыруды жалғастыру, толық жауап беруге ынталандыру. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)	Құрастырудан ойын-жаттығу "Күзгі ағаш". Максат-міндеттері. Балаларды қағаз бетінде ағаш діні мен ұшар басы салынған суреттің үстіне макарон өнімдерін өздері қалаған жерге орналастырып, құрастыруды үйрету. Дидактикалық ойын. "Күзде не болады?" Максат-міндеттері. Күз мезгіліндегі табиғи құбылыстарды ажыратуды үйрету.
"Жанбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балалардың жанбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған	"Айналамыздағы геометриялық пішіндер" дамытушы ойыны (жемістер мен көкөністер). Максат-міндеттері. Балалардың жеміс пен	"Кім көп атайды?" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Сөздік қорларын етістіктермен молайту, мағынасына сәйкес етістіктерді таңдау. Педагог балаларға көкөністер мен жемістерді өсіру, баптау, жинау әрекеттері жайында әңгімелеуді ұсынады. Құралдар: жемістер мен көкөністерді өсіру үшін адамның қалай сәбектенетіні туралы	Қоршаған ортамен танысудан ойын-жаттығу "Бақшадағы мол өнім". Максат-міндеттері. Балаларға жомарт күз туралы түсінік бере отырып, күзде бақшада өсетін көкөністер және жемістер туралы білімдерін кеңейту. "Жемістер-жидектерді және көкөністерді топтастыр" дидактикалық ойыны. Максат-міндеттері. Балаларға жеміс-жидектер және көкөністердің атауларын еске сақтауды, оларды көлемі, пішіні, түсі, дәмі, ішкі құрылысына қарап анықтауды үйрету.	Дидактикалық ойын. "Қайсы үлкендеу?" Максат-міндеттері. Зерттелетін заттың пішіні мен көлеміне назар аударып отырып, сын-сипатын байқауды және атауды үйрету.

	ортанын заңдылықтарына қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға әртүрлі табығат құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан кейін жанбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жанбырдың қалай пайда болғаны бейнеленген суреттер тізбегіне қарап, балалар педагогпен бірге жанбырдың пайда болуын әнгімелейді. Құралдары. Суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар, кемпіркосақ, қар ұшқындары, бұршік ату, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны.	көгеністер, геометриялық пішіндер туралы түсініктерін пысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер; жемістер мен көгеністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндерді білесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш.) - Алдарыңдағы суреттерде салынған заттарды атап көрейік. (Балалар жемістер мен көгеністерді атайды.) - Оларды қандай жалпылауыш сөздермен біріктіреміз? (Жемістер, көгеністер.) - Суреттегі көгеніс пен жемісті өзіне ұқсап геометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар. (математика негіздері, қоршаған ортамен танысу)	"Қарама-қарсы сөз" атты "жұптар айтысы" жаттығуы. Максат-міндеттері. Балаларды қарама-қарсы мағынадағы сөздер жұптарын құруға дағдыландыру; сөздік қорды молайту; ойдың шапшаңдығын дамыту. Құралдар: қамшы, доп немесе жұптар арасында жүретін зат (жалау). - Балалар, қарама-қарсы мағынадағы сөздердің жұптарын айту үшін айтыс жариялайық. - Жакын - алыс. - Үлкен - кішкентай. - Ұзын - қысқа. - Қорқақ - батыл. - Зұлым - мейрімді (пантомима арқылы көмектесуге болады). - Бау - жылдам. - Астында - үстінде. - Артында - алдында. - Бик - апаса. - қатты - жұмсақ - Ауыр - жеңіл. - Сол жақ - оң жақ. Күрделенуі: жаттығуды жылдамдыққа ойнауды ұйымдастыруға болады. (сөйлеуді	"Не артық?" дамытушылық ойыны. Максат-міндеттері. Балаларға заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: әртүрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог әртүрлі заттарды немесе суреттерді төрелен тізбекке қояды. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артығын табу үшін балалар төрт заттың арасынан бөріне ортақ қасиеті жотын іздеп табады, дауыстап айтады. (танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту)	суреттер. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)
--	--	---	--	---	---

Бағалармен жеке жұмыс	«Тәулік бөліктері». Максат-міндеттері. Тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атау, бір-бірінен ажырату дағдыларын жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер. Ойынның мазмұны: балалар суретті кезек-кезек алып, тәуліктің қай бөлігі екенін айтады, сол сурет бойынша әңгіме құрайды. (математика негіздері, сөйлеуді дамыту)	Дидактикалық ойын (коммуникация). «Тіл туралы ертегі» - артикуляциялық гимнастика. Максат-міндеттері. Артикуляциялық аппаратты дамыту. (сөйлеуді дамыту)	Дидактикалық ойын (таным, сенсорика). «Қуыршақтарға моншақтар алындар». Максат-міндеттері. Үлгі бойынша түс тандау. Материал: негізгі түстердегі қуыршақтардың фигуралары, әртүрлі мөлшердегі негізгі түстердің шеңберлері. (сөйлеуді дамыту)	Дидактикалық ойын. «Сикырлы "н" әрпі» Максат-міндеттері. Балалардың "н" дыбысын дұрыс айтуын қадағалау. Балалар "н" әрпі бар сөздерді айту қажет. Мысалы: аң, тан, мұң, шан, ман, маңай, маңдай, тандай, сен, жең, мең, көн және тағы басқа. (сөйлеуді дамыту)	Дидактикалық ойын «Фотоаппарат». Максат-міндеттері. Ассоциативті ойлауды, ерікті зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: фото карталары немесе кез келген басқа суреттер. Сипаттамасы: 5 секунд ішінде балаға картопқаны көрсету. Содан кейін оны алып тастаңыз және онда не бейнеленгенін еске түсіруді ұсыныңыз. Егер балаға жауап беру қиын болса, отан сұрақ қойыңыз: қанша, қандай түс және тағы басқа. (танымдық дағдылар, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)
Серуенге дайындық	Максат-міндеттері: - киімді дұрыс бүктеп жинауға, ілуге, аяқ-киімді түзу қоюға машықтандыру; - өз бетінше жылдам және дұрыс ретпен киіне (шешіне) білуді дағдыландыру; - шафқа ілінген, қойылған бас киім, киім, аяқ-киім сияқты заттарды өз орындарын біліп, тәртіп сақтауға тәрбиелеу; - ауа райына сай киінгенін қадағалай білуге, киімді, аяқ-киімді таза ұстауға баулу; - көмек көрсете білуге, алғыс айтуға тәрбиелеу. (дербес әрекет)				
Серуен	Топырақты бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз) дамыту, көркем сөз) Максат-міндеттері. Ауа райына байланысты топырақтың қасиетінің әртүрлі болатынын	Бірінші қатқалы бақылау. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз) Максат-міндеттері. Сыртқы бөліптерге қарап, ауа райын анықтауды үйрету. Табиғатта болып	Шалшық судағы мұз қабыршағын бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз) Максат-міндеттері. Мұз бастапқыда мөлдір, жұқа шыныдай нәзік болады. Ауа	Желді бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, көркем сөз) Максат-міндеттері. Балаларға желдің соғып тұрғанын жапырақтарға, бұтақтарға, жағалауларға, бұлттарға	Ересек балаларды бақылауды жалғастыру. (қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, көркем сөз) Максат-міндеттері. Ересек балалардың (мінсз-құлықтарын, ойынды), киімін бақылауға, киім түрлерін, олардың атауларын атауға (бөрік, бөкебай, қолғап, етік, жылы шапбар және тағы

көрүлді үйрөтү.	жаткан өзгөрістерді	температурасы	карап байкауға	баска); киім мен ауа райы
Такпак.	(катжакты) бакылау,	төмөндөгөн кезде су	богалынын көрсөтү;	арасындагы байланыс орнатууды
Ескен Е.Лубаев	күзгү ауа райымен	музга айналатынын	желдин бауу және катты	үйрөтү. Ересек балаларды
«Күздө».	салыстыру.	ескерип, жашы	сокканын байкауға	мейірімді карым-катынашка
Кайткан куусты көрдүн	Такпак.	корытынды жасау.	дагдыландыруу;	тәрбиелеу.
бе?	Х. Тагаров «Алтын	Жумбак.	зеректікке, табиги	Балдырган баламыз,
Каптай ушкан ауслеп?	күз».	Отка жанбайды,	кубулыстарга	Балдырган баламыз,
Кайткан күзүм келдин	Дөнгө толгып кызыл	Сута батпайды. (Муз.)	кызыгуушылыкты	Досты көп табамыз.
бе,	кырман,	Тажрибе:	арттыру.	Кашан да, кайда да.
Сынсып багын	Кырман басы кызыл	«Шалшыкты айналып	Педагог балаларга	Достар бир-бирине
мауелен?	думан.	өтү».	жапырактар, жалгаулар	Сениңди боламыз.
Камба толды астыкка,	Мөлдүретин жүзүмдерин,	Кимылды ойын:	мен бутактарга карап,	Бирин-бири кимайтын.
Алгыс саганд, алтын	Келди алтын күзүм	«Өзине жүп табу».	желдин бар не жоғын	Арттык-кемдиги етпей сөз.
күз!	Мошшылык күз –	(дене шыныктыруу)	байкауға шақырады.	Бирин-бири сыйлайтын.
Бир уйс дөн шаштык та,	Береке күз,	Белгит бойынша ойын	барысында аланда	Кимылды ойын: «Ак аюлар».
Арба кауын алдык биз!	Береке күз – мереке	орын ауыстыру, өз	жұбын табу. Зейинди,	(дене шыныктыруу)
Бакылау: ауа райына	күз.	кимыл жылдамдыгын	жетилдирү.	Максат-миндеттери. Ұжымдык
байланысты	Кимылды ойын.	кимыл жылдамдыгын	жатыгыуу.	тапсырмаларды орындауды
топырактын касиети	«Балалар бакшага	жатыгыуу.	"Жел кайда согып	Максат-миндеттери. Ұжымдык
артуул болатынын	шыкты» (полак	"Мысык пен	түр?" догикалык	үйрөтү, карапайым өзара карым-
көрүлді үйрөтү. Топырак	ұлттык ойынды).	тышкан" кимыл-	негиздери, сөйлөуді	катынас кабылгетилигін
жылы, күн көзине	Жануардын рөлін	козгалдыс ойыны.	дамыту)	калыптастыру.
кызылды, тобарысып	тандауға және олардын	(дене шыныктыруу)	Максат-миндеттери.	"Шенберден шенберге"
жатады; кара, тып-	кимыл-козгалдысын дәл	Максат-миндеттери.	Балаларды ойын	(дене шыныктыруу)
тыгыз, ынгалды. Ауа	келтире билуге еликтеу.	Балаларды ойын	шартына сай ойнауға,	Максат-миндеттери. Балаларды
райынын суыгуына	"Бояулар" кимыл-	рөлдү дұрыс аткаруға	байдарлай билу	багытты шенберге ауыстырып, екі
байланысты жердегі	козгалдыс ойыны.	беймдеу; зеректикке,	кабылгеттерин жетилдирү;	акпен секируге дагдыландыруу;
топырак суып кетеді,	(дене шыныктыруу)	шашпандыкка,	он мен сол жакты	куш-жигерин дамыту.
оны күрекпен казу	Максат-миндеттери.	жылдамдыкка,	ажыратуға	Енбек: сыртанау жолын эзирлеу.
кынын болады, өсімдікті	Балаларды жүгүру	жылдамдыкка,	машыктандыруу;	Ұжымдык тапсырмаларды
де жулып алуға	батыгын өзгертпн,	жылдамдыкпен жүгүре	машыктандыруу;	орындау. Үлкендерге колдарынан
келмейді куураак	жылдамдыкпен жүгүре	билуге машыктандыруу;	шымдыкка,	келетин көмектерин көрсөтүге
болгасын, ол үзлнп	билуге машыктандыруу;	шымдыкка,	шымдыкка,	тәрбиелеу.
калады.	кууыншыга жеткнзбеуге	шымдыкка,	шымдыкка,	Өз бетмен ойналатын ойындар:
Кимылды ойыны:	тырысууды, етпнлкт,	шымдыкка,	шымдыкка,	ересек балалармен бирлесип ойнау.
«Тауык пен	козгалдыс	шымдыкка,	шымдыкка,	Жүргүзүш рөлін өз мойнына ала
балаландар» (дене	жылдамдыгын дамыту;	шымдыкка,	шымдыкка,	билуді калыптастыруу;

шынықтыру) Максат-міндеттері. Екі тіреуіштің аралығына байлаған арканның астына өту дағдысын бекіту; әртүрлі қимыл-қозғалыстарды орындай отырып алаң бойымен (отырды, жем іздеді, жем шоқылды) орын ауыстыруға қадағалау, белгі бойынша әрекет жасап, өз орындарын табуға, икемді болуға үйрету. Еңбек: ұжымдық татырмаларды орындау, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Өз бетімен ойналатын ойындар: әртүрлі ойындарды ойнауға қызығушылықты дамыту.	достыққа тәрбиелеу. Балалар "боюшының" санамақ арқылы тандайды, қатпары "боюларды" сомдайды. "Боюлар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әр бала ешкіміне айтпай, өзіне бою түсін тандайды, тек "боюшы" сұраған кезде ғана өзі ойлап қойған түсті естіп, бәрі ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "боюды сатушы" болып, "боюшы" боюды сатып алуға келген кезде "боюшының" қандай түсті тандағанын анықтайды. "Боюшы" алақанымен "сатушы" алақанын келісілген санға сай шапалақтайды да, "боюды қуалап" кетеді. Егер "бою" қашып қайтып келсе, "боюшы" боюды сатып алуға қайта келеді. "Бою" ұсталп қалса, оны сомдаған бала "боюшы" болады. "Боюшы" балалар тандамаған түсті айтса,	"Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы та айындауға болады. Ойын басталар алдында кейпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен ашақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолын ұстап, шеңбер құрып жүріп, мына сөздерді айтады: Мысығымыз момақан, жүреді аулада аяламай. Тышқан көрес - бас сағады! Кім тышқанды құрқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да "мысық" "тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қолдарын жоғары көтеріп, "тышқанға" ұяға жол ашып беріп жатады. "Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбес үшін, қолдарын төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу	Құрашдары: сюжетті суреттер (суреттерді жаңаулар он және сол жаққа жепшілер тұр). - Суреттерге мұқият қарап, дағдыда желдің барын не жоғын анықтау. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың жауаптары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел он жаққа соғып тұр. "Ақсу-қаздар" ойыны. (дене шынықтыру) Максат-міндеттері. Белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үйлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "ақсу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог қарсы бетіне тұрады. Алаңның	белсенділікке, дербестікке тәрбиелеу. Балаларды бастамашылдыққа ынталандыру. Ойынға жауапкершілікпен қарауға, тәртібін бұзбай ойнауға тәрбиелеу.
---	--	---	---	---

		өзге түсті қалауға мажбүр болады. Еңбек: қыстығыні тотыларды коректендіру үшін бұтақтарды жинау. Табиғат бұрышының мекендеушілеріне сүйіспеншілігін дамыту. Өз бетімен ойындар: ойын таңдауда, ойға алғанның іске асыру үшін дербестігін дамыту, белсенді болуға тәрбиелеу.	керек, біресе қолдарын көтеріп, біресе түсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуласпағын реттеп тұру керек. "Тышқан" ұсталып қалса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Еңбек: ағалардың қасына түскен бұтақтарды жинау. Тапсырылған жұмысты жауапкершілікпен атқару. Өз бетімен ойындар: «Зырылдауықтармен ойын». Балаларды ойынға қызықтыру, қолдың ұсақ моторикасын дамыту.	ортасындағы екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасындар? Қайда қонып, ұшасындар? Балалар: - Біз ұшамыз жылы жаққа, Қайтқымыз келеді опакка! Осы сөздерден кейін ойыншы балалар қарама-қарсы жаққа жүгіруге ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу- қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алу - балаға бір қолын тигізуді білдіреді. Педагог алданның шетінен балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды алдын ала сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанатын. Ойын аяқтағанда "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саны саналады.	
--	--	--	---	--	--